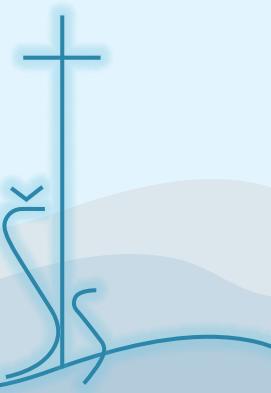

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2021./LI.

Br. 3/202

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ GENERALATA

Nova provincijska uprava.....	6
-------------------------------	---

IZ PROVINCIJALATA

Godišnji raspored sestara	8
Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci.....	14
Biti kvasac preobrazbe u svijetu	15
Izbor zastupnica za Redoviti provincijski kapitul	19
Poziv na proslavu 100. obljetnice života i djelovanja sestara u Sinju	20
Članice Provincijskog kapitula 2022.	21
Saziv Redovitoga provincijskog kapitula	22
Obavijesti	23

ZBIVANJA I OSVRTI

Ulazak u stotu godinu života	25
Posjet zajednici Cenacolo	26
Zajedništvo – izvor snage i radosti.....	27
Blagdan Kristove ljubavi	28
Biti kvasac preobrazbe	30

Jubilej stoljetnog života i djelovanja Školskih sestara u Sinju	32
Predstavljena monografija Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga.....	32
Zahvala Bogu za stoljeće poniznog služenja.....	34
Pozdravni govor prilikom predstavljanja monografije	35
Čestitka Vrhovne predstojnice.....	36
Pozdravni govor na misi zahvale	37
Iz homilije.....	38
Molitva vjernika.....	41

JEKA IZ AFRIKE

Posjet znanstvenom centru Lwiro	42
Iskustvo duhovnih vježbi.....	42
Početak postulature	43
Ulazak u novicijat.....	44
Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin!	45
DA Božjoj volji	47
Rane svetog Franje i prvi zavjeti.....	48
Dan radosti i predanja u Božju volju.....	48
Ovo je dan što ga stvori za nas Gospodin, dan radosti i veselja.....	49
Moja hrana je vršiti volju onog koji me posla i dovršiti djelo njegovo.....	49
Sjećanje na novicijat	50
Hodočašće u Gospino svetište.....	51

NAŠI POKOJNICI

S. M. Elizabeta Župić	53
Sestre naše Družbe	55
Rodbina sestara	55
Zahvale.....	56

PRILOZI

Pismo splitskih nadbiskupa u povodu Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba	57
---	----

Riječ uredništva

Vprijelomnim vremenima svijet pokreću oni koji znaju čitati znakove vremena, odgovarajući na izazove i odvažavajući se na iskorake. Pokreću ga i oni koji proniču dublje i vide dalje, smirujući svoj pogled u molitvi predanja i ustrajavajući u malim, neznatnim djelima služenja. Opravdano možemo Bogu zahvaliti za povijest naše Provincije i Družbe koje su opstale i opstaju obdarene i blagoslovljene i jednima i drugima.

U ovom broju *Odjeka* donosimo prilog o obilježavanju 100. obljetnice života i djelovanja naših sestara u Sinju te prigodno predstavljene monografije *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga*.

Uz Provincijski jubilej, zabilježile smo i ulazak u jubilej stote godine života najstarije sestre u Družbi.

Između zajedničkih i osobnih slavlja obrisi su svakodnevnih događanja: proslave, izleti, obnove, pripreme za nove iskorake, bolesti, smrti.

Vjerujući da nam je sve svima podjednako povjereno, budimo *kvasac preobrazbe u svijetu*.

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre, nalazimo se na još jednom početku, pred poznatim i nepoznatim (ne)prilikama, zadacima i susretima, pred novim danima kroz koje nam je pronositi, odnosno biti Njegovo svjetlo. *Ono što je za mnom zaboravljam, za onim što je preda mnom prežem* (Fil 3,14) sažima nam sv. Pavao duhovnost življenja sadašnjeg trenutka, vječnoga *sada* pogleda upravljenog u Konačno. Život u ovoj ispravnoj perspektivi otvara nam vrata u kreativno življenje stvarnosti koja nam je darovana. Uvijek nam je nanovo učiti promatrati naš život kao dar a našu stvarnost kao poziv na (su)stvaranje. Možda nam se naša svakodnevica katkada čini previše običnom i monotonom, a mi same daleko od visine idealja kojima se vodimo. No trebamo znati: u tihom služenju Gospodinu, izvršavajući male, neznatne i naizgled nevažne stvari, krije se snaga koja čini da evanđeosko sjeme uzraste i donese neočekivane plodove. Uspijemo li se, tumačeći stvarnost, izdići iznad obzora prizemnog i ograničenog, oslobodit ćemo se tjeskobe i preuzetnosti bojeći naše dane nadom i vjerom da je On taj koji vodi naše korake i svemu daje smisao.

Biti vjerne Gospodinu dok podnosimo teret i žegu dana imperativ je našega redovničkog života. Ustrajati radosne možemo samo kontemplirajući Njegovu vjernost kako u Svetom pismu tako i u našem osobnom i zajedničarskom putu. Sjećajući se Božjih djela, na što nas sveti Otac ustrajno potiče, naše srce nanovo biva dotaknuto i preobraženo iskustvom Božje dobrote, a naša vjera i apostolska revnost obnovljena. Ponovno možemo spoznati ljepotu putovanja s Gospodinom u stalnom traženju odgovora, slušanju i sve dubljem upoznavanju dubina Božjih. Nemojmo stoga posustajati na tom putu kao da smo već sve iskusile, nego u velikodušnom predanju stremimo u uvijek nove daljine. Teškoće na koje možemo naići neka nam budu poticaj za još tješnje sjedinjenje s Kristom i još revnije zauzimanje za Božje Kraljestvo. Gledajmo na njih kao na korisno sredstvo kojim nas Bog oblikuje, pročišćava i čuva od lutanja u koja nas naša oholost tako često zna odvesti.

Sjećajući se Božjih djela, na što nas sveti Otac ustrajno potiče, naše srce nanovo biva dotaknuto i preobraženo iskustvom Božje dobrote, a naša vjera i apostolska revnost obnovljena. Ponovno možemo spoznati ljepotu putovanja s Gospodinom u stalnom traženju odgovora, slušanju i sve dubljem upoznavanju dubina Božjih. Nemojmo stoga posustajati na tom putu kao da smo već sve iskusile, nego u velikodušnom predanju stremimo u uvijek nove daljine.

poslane, osluškujmo i mi danas potrebe naših bližnjih i budimo primjer ustrajnog služenja ne zaboravljujući na ono najvažnije: povezanost s Gospodinom od kojeg nam dolazi svako dobro. Kako bismo danomice rasle u ovom životvornom odnosu potrebno je trajno bdjeti nad svojim putovima, pravilno postavljati prioritete i pročišćavati motivaciju kako ne bismo bile zapreka milosnom djelovanju Duha. Naš je život plodan onoliko koliko je oslonjen na Njega, stoga ne oklijevajmo predavati iznova cijelo svoje biće Gospodinu, a on će nas, u svojoj dobroti voditi punini spoznanja i ljubavi.

Mir vam i dobro!

s. Andrea Nazlić

IZ GENERALATA

Prot. n. 96/2021

Grottaferrata, 31. srpnja 2021.

Predmet: **Nova provincijska uprava**

*Provincijskim upravama i
svim sestrama Družbe*

Drage sestre!

Na Redovitom provincijskom kapitulu Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, koji je slavljen od 1. do 6. srpnja 2021. godine u Sarajevu, dana 5. srpnja izabrana je nova provincijska uprava:

- s. M. Željka Dramac, provincijska predstojnica,
- s. M. Mira Bliznac, zamjenica provincijske predstojnice,
- s. M. Snježana Pavić, provincijska savjetnica,
- s. M. Blaženka Franjičević, provincijska savjetnica,
- s. M. Ivana Pavla Dominković, provincijska savjetnica.

Vrhovna uprava je na sjednici od 31. srpnja 2021. godine, sukladno kan. 625 § 3 Zakonika kanonskog prava, potvrdila novu provincijsku upravu.

U vaše molitve preporučujemo novoizabrano provincijsku upravu i sve sestre Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina.

Mir i dobro!

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

Prot. n. 82/2021

Grottaferrata, 1. kolovoza 2021.

S. M. Andrea Nazlić
provincijska predstojnica
Lovretska 9
HR - 21000 Split

Draga s. Andrea,
drage sestre okupljene u provincijskom središtu!

Najsrdačnije zahvaljujem na pozivu na Zborovanje sestara Provincije o blagdanu sv. Marije Andeoske. Iako osobno ne mogu nazočiti, s vama sam povezana duhom u radosti zajedništva i zahvalnosti Bogu za sve milosti kojima je tijekom povijesti obdarivao i danas obdaruje našu Provinciju.

Zborovanja sestara osnažuju osjećaje sestrinske povezanosti i međusobne pripadnosti te pridonose vitalnosti naših zajednica i poslanja. U tim trenucima radosnog susretanja postajemo svjesnije važnosti našega *biti zajedno* i obilnih darova kojima smo kao zajednica obdarene. Stoga neka danas naše molitve budu prožete zahvalnošću za sve primljeno. Zahvalujmo Stvoritelju i želimo biti takve kakvima nas Gospodin hoće (usp. *Pravilo*, 23).

Zborovanje je prigoda i poticaj da s obnovljenom nadom usmjeravamo pogled u budućnost i zajednički gradimo snove. Jer, "nitko se ne može sam uhvatiti u koštar sa životom. Potrebna je zajednica koja nas podržava, koja nam pomaže i u kojoj jedni drugima pomažemo gledati naprijed. Kako je važno sanjati zajedno!" (*Fratelli tutti*, 8)

Na svim zborovima koja su se obično događala uz crkvicu sv. Marije Andeoske Franjo je braću poticao da, "uvijek čine djela zbog kojih će Gospodin biti hvaljen" (*Franjevački izvori*, str. 528). Neka nas Sveta Marija Andeoska u tome pomogne i svojom majčinskom ljubavlju trajno prati!

Želeći vam radostan i blagoslovjen susret, srdačno vas sve pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 144/2021.

Split, 24. srpnja 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: **Godišnji raspored sestara**

Drage sestre!

Dostavljam vam godišnji raspored za 2021./2022. godinu koji je utvrđen na sjednici Provincijske uprave od 16. i 17. srpnja ove godine.

Već pomalo umorne od restriktivnih mjera, otkazivanja susreta i propitivanja što će biti, ali ne i obeshrabrene, pokušavamo odolijevati poteškoćama i planirati život Provincije. Zajednica je onakva kakvom je činimo mi, svaka osobno, te smo odgovorne za njezinu plodnost u preobrazbi svijeta bez obzira u kakvim se okolnostima nalazimo (usp. *Provincijski plan 2017.-2022.*).

Ove godine nismo napravile veće promjene. Koliko je bilo moguće zadržale smo postojeće djelatnosti i radna mjesta. To ponekad podrazumijeva ostaviti sestre na postojećim službama dok je mogu obavljati, jer premještaj u novu sredinu i na novu dužnost više nije moguć.

Bile smo prisiljene zatvoriti neka radna mjesta zbog prerane smrti dviju sestara: radno mjesto vjeroučiteljice u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji Don Frane Bulić i u Gimnazijском kolegiju Kraljice Jelene u Splitu, a radno mjesto voditeljice prehrambeno-tehničkog odsjeka u Domu za starije i nemoćne osobe Lovret, djelomično je preuzela druga sestra. Odlaskom jedne sestre u mirovinu 31. kolovoza o. g. zatvara se radno mjesto vjeroučiteljice u OŠ Sesvetska Sela, ali će sestra nastaviti župskim vjeronaukom u istom mjestu u župi Sv. Antuna Padovanskog. Sestra koja je prošlu godinu bila zaposlena u Domu za starije i nemoćne osobe Lovret na pola radnog vremena, od 31. kolovoza bit će zaposlena na puno radno vrijeme.

Jedna sestra u DR Kongu nakon završenog studija na jesen preuzima vodstvo ekonomije u bolnici Ifendula u Luhwinji. Dvije sestre Kongoanke dolaze u Split na studij teologije, ali će najprije učiti hrvatski jezik.

Sestrama koje su prihvatile vodstvo naših zajednica ili ga nastavljaju u drugom trogodištu, na poseban način zahvaljujem na spremnosti. Njima i svakoj od vas neka Gospodin bude svjetlo i snaga!

Vrijeme je ljetnih praznika i godišnjih odmora. Svima želim blagoslovjen odmor kako bi obnovljene i osvježene više bile spremne za osobnu i zajedničku preobrazbu.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Školske sestre franjevke Krista Kralja Provincija Presvetog Srca Isusova - Split

Raspored sestara za radnu godinu 2021./22.

Provincijska uprava:

- s.M. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica
- s.M. Tamara Bota, zamjenica provincijske predstojnice
- s.M. Željka Čeko, savjetnica
- s.M. Sanja Stojić, savjetnica
- s.M. Senka Jenjić, savjetnica

Pomoćne službe:

- s.M. Karolina Bašić, provincijska tajnica
- s.M. Senka Jenjić, provincijska ekonoma
- s.M. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u Misiji u DR Kongo

Odgojiteljice:

- s.M. Ivka Piplović, odgojiteljica novakinja, postulantkinja i juniorka
- s.M. Lidija Bernardica Matijević, odgojiteljica kandidatkinja

u DR Kongu:

- s.M. Samuela Šimunović, odgojiteljica novakinja i postulantkinja
- s.M. Françoise Balibuno Ciza, odgojiteljica juniorka
- s.M. Emilienne Nankafu, odgojiteljica kandidatkinja

1. 21000 SPLIT

Lovretska 9, provincijsko središte

- tel. 021/ 319 660; faks 021/ 319 358- provincijalat
- tel. 021/ 319 805 - provinc. tajništvo
- tel. 021/ 319 355 - ekonomat
- tel. 021/ 319 366 - samostan
- tel./faks 021/ 319 806 - kućna predstojnica
- e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
- splitska.provincija@ssfcr.org
- skype: skolskesestreLovret

- s.M. Milka Čotić, kućna predstojnica
- s.M. Matilda Čarić
- s.M. Aleksija Sardelić
- s.M. Teofila Mastelić
- s.M. Branimira Čarić
- s.M. Konzolata Glibotić

- s.M. Franka Babić
- s.M. Estera Žaknić
- s.M. Laurencija Mravak
- s.M. Zdravka Marić
- s.M. Virgina Župić
- s.M. Borislava Kovač

- s.M. Ambrozija Čaleta
s.M. Nazarija Koljanin
s.M. Judita Čovo
s.M. Mira Kamber
s.M. Lucija Lagator
s.M. Aleksija Marušić
s.M. Ljubomira Kustura
s.M. Branka Barun
s.M. Vida Hrsto
s.M. Darija Bota
s.M. Edita Šolić
s.M. Danijela Bilić
s.M. Trpimira Penić
s.M. Fabijana Balajić
s.M. Anizija Šućur
s.M. Ema Damjanović
s.M. Roza Totić
s.M. Dominika Grgat
s.M. Nedjeljka Milanović-Litre
s.M. Ljerka Bilobrk
s.M. Karolina Bašić
s.M. Smiljana Runje
s.M. Mirta Vranjković
s.M. Izabela Tojčić
s.M. Karmen Knezović
s.M. Većenega Dovranić
s.M. Mirja Tabak
s.M. Davorka Knezović
s.M. Animira Jurić
s.M. Rahela Tojčić
s.M. Lidija Čotić
s.M. Senka Jenjić
s.M. Tamara Bota
s.M. Tabita Protrka
s.M. Rebeka Anić
s.M. Zrinka Čotić
s.M. Marija Petra Vučemilo
s.M. Ivona Baković
s.M. Marija Perpetua Kaša
s.M. Anita Perkušić
s.M. Andrea Nazlić
s.M. Martina Aračić
s.M. Lidija Bernardica Matijević
s.M. Dragica Karlić
s.M. Marija Matanović
- s. Theresita Nshobole Mufuliru
s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze
- 2. 21260 IMOTSKI**
Fra Stj. Vrljića 20
tel. 021/ 841 115
- s.M. Terezina Bašić, predstojnica
s.M. Dobroslava Vranjković
s.M. Sofija Vuković
s.M. Jasna Kasalo
s.M. Ljiljana Todorić
s.M. Antonela Malenica
s.M. Vesna Lapenda
- 3. 22300 KNIN**
Zvonimirova 47
tel. 022/ 662 200
- s.M. Ilinka Lovrić, predstojnica
s.M. Venancija Džimbeg
s.M. Valentina Žeravica
s.M. Marija Ivana Oltran
- 4. 20240 TRPANJ**
Andričići 1
tel. 020/ 743 539
- s.M. Ivka Piplović, predstojnica
s.M. Celestina Masnić
s.M. Tihoslava Bilokapić
s.M. Sidonija Radić
s.M. Mirjam Penić
- 5. 10000 ZAGREB**
Vrbanićeva 35
tel. 01/ 46 600 30
- s.M. Mirna Puljiz, predstojnica
s.M. Jozefina Čosić
s.M. Željka Čeko
- 6. 23000 ZADAR**
M. Klaića 11
tel. 023/ 350 037
- s.M. Leonita Tabak
s.M. Bonifacija Barun
s.M. Milena Gelo

7. 21000 SPLIT

Trg G. Bulata 3

tel. 021/ 340-190

s.M. Ivana Džimbeg, predstojnica

s.M. Vinka Čovo

s.M. Zorislava Radić

s.M. Silvana Klapež

s.M. Agneza Masnić

s.M. Marina Gelo

s.M. Ljubica Bilobrk

s.M. Ljiljanka Marić

s.M. Mariangela Todorić

s.M. Melanija Vojković

s.M. Ana Jukić

s.M. Sanja Stojić

s.M. Jelena Lončar

s.M. Luca Petrović

s.M. Diana Dolić

s.M. Helena Rašić

s. Andela Crnjac

8. 20000 DUBROVNIK

Od Sigurate 13

tel. 020/ 321 467

s.M. Marislava Samardžić, predstojnica

s.M. Sebastijana Stanić

s.M. Mara Pervan

s.M. Marta Škorić

11. 21230 SINJ

126. brigade HV 3

tel. 021/ 821 271

s.M. Vjera Gulić, predstojnica

s.M. Ksenija Balajić

s.M. Mladena Runje

s.M. Vitalija Križan

s.M. Marija Jelena Mijić

s.M. Nada Masnić

s.M. Miranda Škopljanc Mačina

s.M. Leonka Bošnjak Čovo

s.M. Natanaela Radinović

9. 23250 PAG,

Leopolda Dorkića 4

tel. 023/ 611 332

s.M. Krescencija Domazet, predstojnica

s.M. Mladenka Matić

s.M. Anka Cvitković

10. 10000 ZAGREB

Jordanovac 55

tel. 01/ 2339 440 - centrala

tel./faks 01/ 2339 430 - kućna predst.

tel./faks 01/ 2339 388 - dj. vrtić

e-mail: ss.franjevke@zg.htnet.hr

dv-jordanovac@zg.htnet.hr

s.M. Maristela Bašić, predstojnica

s.M. Egidija Vučemilo

s.M. Beata Milas

s.M. Vitomira Damjanović

s.M. Ivanka Mravak

s.M. Tatjana Labrović

s.M. Andrijana Marušić

s.M. Bernarda Župić

s.M. Emanuela Ercegovac

s.M. Hedviga Bandić

s.M. Lujza Plavša

s.M. Gertruda Džimbeg

s.M. Damira Gelo

12. 21215 KAŠTEL LUKŠIĆ

Uz sv. Ivana 8

tel. 021/ 227 292

dj. vrtić tel. 494 658; faks 494 657

e-mail: djvrticjordanovac@optinet.hr

s.M. Lucija Bilokapić, predstojnica

s.M. Vendelina Mijić

s.M. Dragutina Krolo

s.M. Marijana Rimac

s.M. Davorina Jurić

s.M. Kruna Plazonić

s.M. Blagoslava Lončar

13. 60325 FRANKFURT / M

Rüsterstr. 5

tel. 0049/69/ 97 206 955

s.M. Pavlimira Šimunović, predstojnica

s.M. Filipa Smoljo

s.M. Magdalena Višić

14. 23000 ZADAR**Trg Gospe Loretske 10**tel. 023/ 309 900 - centrala
faks 023/ 309 925
023/ 302-561 - dj. vrtić

s.M. Radoslava Bralo, predstojnica

s.M. Rozarija Župić

s.M. Verena Masnić

s.M. Božena Duvnjak

s.M. Genoveva Milanović

s.M. Margarita Marušić

s.M. Gracija Damjanović

s.M. Melhiora Biošić

s.M. Berislava Tkalić

s.M. Mihelina Čirjak

s.M. Milijana Kuljić

s.M. Miljenka Biošić

s.M. Matija Drmić

s.M. Antonija Jurić

s.M. Gabrijela Damjanović

s.M. Rita Maržić

s.M. Danijela Kovačević

s.M. Mirjana Puljiz

s.M. Marina Fuštar

15. 10000 ZAGREB**Jandrićeva 21**

s.M. Ilijana Pripušić, predstojnica

s.M. Božidara Kottek

16. LUHWINJA, RD Congo**B. P. 2 Cyangugu, Rwanda
Afrique**

tel. 00243993417652

s.M. Noëlla Kajibwami Namasonga, predst.

s.M. Marie-Louise Kaswera

s.M. Brigitte Nsimire Machumu

s.M. Seraphine Fazila Kanyere Karambu

s. Pascasie Nsimire Bigabwa

s. Espérance Tumaini Safari

s. Clara Mungu Oburha Marhegeko

s. Clémentine Munyerenkana Matabaro

17. 21000 SPLIT**Glagoljaška 1**

tel. 021/ 345 455

s.M. Vedrana Ivišić, predstojnica

s.M. Natalija Vučković

s.M. Klaudija Todorić

s.M. Katarina Čotić

18. 64 293 DARMSTADT**Feldbergstr. 27**

tel. 0049/ 6151/ 896 386; 896 266

s.M. Damjana Damjanović, predstojnica

s.M. Andjela Milas

19. NYANTENDE, RD Congo**B. P. 2 Cyangugu, Rwanda
Afrique**

tel. 00243993418063

s.M. Immaculée Mauwa Kashera, predst.

s.M. Espérance Casinga

s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume

s. Rosine Neema Kulimushi

**20. BUKAVU-NGUBA, Avenue du
Plateau 9****RD Congo, B. P. 2 Cyangugu
Rwanda, Afrique**

tel. 002438110685110

e-mail: ssfcrcongo@yahoo.fr

s.M. Erika Dadić, predstojnica

s.M. Romana Baković

s.M. Mislava Prkić

s.M. Françoise Balibuno Ciza

s.M. Samuela Šimunović

s.M. Noëlla Mizinzi

s. Anny Furaha Kalumire

s. Françoise Ciragane Zihalirwa

s. Bernardine Ntamungo Balamba

Novakinje:

s. Sylvine Busime Kulimushi

s. Bernardette Nsimire Rubenga

s. Victorine Nzigiire Balibuno

21. BUKAVU-MUHUNGU

**Av. Route Edap 14, RD Congo
B.P. 2 Cyangugu, Rwanda, Afrique
tel. 00243997775603**

s.M. Emilienne Nankafu, predstojnica
 s.M. Blaženka Barun
 s.M. Mirabilis Višić
 s.M. Adriana Galić (Most. prov.)
 s.M. Anne-Marie Mukundwa Kalinga
 s. Antoinette Mapendo Barhafumwa
 s. Edith Rhumukuze Baguma

Izvan provincije

**Generalna kuća
Via Bruno Buozzi, 1
I - 00046 GROTTAFERRATA**

s.M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica
 tel. 0039/06/94 13 932
 e-mail: klara.simunovic@ssfcr.org

s.M. Nada Dolić
 tel. 0039/06/94 12 466 – 47

Brojčano stanje

Sestre s doživotnim zavjetima:	180
Sestre s privremenim zavjetima:	14
Ukupan broj sestara:	194
Srednja dob sestara:	65,1

Novakinje:

u Bukavuu	3
-----------	---

Postulantkinje:

u Bukavuu	7
-----------	---

Kandidatkinje:

u Splitu	1
u Bukavuu	1

Split, 27. rujna 2021.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 145/2021.

Split, 26. srpnja 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci

Drage sestre!

Dostavljam vam teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka za 2021./22. godinu *Biti kvasac preobrazbe u svijetu.*

Živeći svoje redovničko posvećenje pozvane smo na preobrazbu vlastitoga života, na iskustvo života s Bogom koje zahvaća u dubinu i čini nas sposobnima da u ovome svijetu nastavimo njegovo poslanje. Neka nas teme naznačene za svaki mjesec potaknu na premišljanje osobnoga i zajedničkoga hoda kojim nas je Gospodin vodio kako bismo bile svjesne jedine prave sigurnosti u Bogu i bile spremne svjedočiti radost Evanđelja najprije vlastitim životom a onda i djelovanjem.

Poniranje u navedene teme doprinijet će našoj pripremi za proslavu 100. obljetnice ute-meljenja Provincije.

Svakoj od vas želim Duha Božjega i njegovo sveto djelovanje.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Biti kvasac preobrazbe u svijetu

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci 2021./2022.

Ovoj se redovničkoj obitelji predajem cijelim srcem da bih mogla djelovanjem Duha svetoga, po primjeru Bezgrješne Djevice Marije, zagovorom našeg svetog oca Franje i svih svetih i uz pomoć sestara, postići savršenu ljubav služeći Bogu, Crkvi i ljudima.
 (Obrazac redovničkog zavjetovanja)

LISTOPAD: Sjećaj se svega puta kojim te Jahve, Bog tvoj, vodio... (Pnz 8, 2)

„Sjećaj se, Zajednico, sjećaj se, sestro, sjećaj se jedine prave sigurnosti, Božje ljubavi i vjernosti.“ (*Stoljetna baština*, str. 5)

Rječnik biblijske teologije, sjećanje (spomen), st. 1172 – 1176.

Enciklopedijski teološki rječnik, vjernost, str. 1261 – 1263.

Vita consecrata, 70.

Dar vjernosti, 23 – 26, 32 – 33, 36 – 37, 61.

Ljubav nas Kristova obuzima, 1, 25 – 26.

Identitet Školske sestre franjevke, u: *Stoljetna baština*, str. 376 – 381.

STUDENI: Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte... (Rim 12, 2)

„Posvećene osobe ... žive u napetosti između posvjetovnjačenja i istinskog vjerskog života, između krhkosti vlastitog čovještva i snage milosti.“ (*Ponovno krenuti od Krista*, 12)

Praktični biblijski leksikon, obraćenje, str. 252 – 254.

Vita consecrata, 26 – 27, 33, 35.

Za novo vino nove mješine, 9, 29.

Dar vjernosti, 34, 39.

Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje, 3, 6.

Ljubav nas Kristova obuzima, 2, 4.

PROSINAC: Školska sestra franjevka, glas koji viče... (Iv 1, 23)

„Dužnost je svake od nas vidjeti i prepoznati znakove vremena koji će nas potaknuti i pokrenuti na djelovanje.“ (*Ljubav nas Kristova obuzima*, 32)

Rječnik biblijske teologije, prorok, st. 1025 – 1026, 1033 – 1035.

Enciklopedijski teološki rječnik, proroštvo, str. 943 – 945; znakovi vremena, str. 1308 – 1309.

Vita consecrata, 73, 84 – 85.

Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, 25, 37.

Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje, 1 – 2.

Ljubav nas Kristova obuzima, 31 – 32.

Pitanje identiteta i obljetnica, u: *Stoljetna baština*, str. 395 – 402.

SIJEČANJ: *Bez mene ne možete ništa učiniti* (Iv 15, 5)

„Iskustvo života s Bogom, koje zahvaća u dubinu osobe, neka postane njezina snaga, bilo njezina srca, potreba koja njezin život čini plodnim.“ (*Zajednica u Kristu*, 9)

Vita consecrata, 38 – 40.

Ponovno krenuti od Krista, 21 – 27.

Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, 15 – 16, 40.

Dar vjernosti, 26, 61.

Konstitucije, čl. 23 – 34.

Ljubav nas Kristova obuzima, 14 – 15, 20, 28.

Šesta opomena, u: Kajetan Esser, *Opomene sv. Franje*, str. 61 – 67.

VELJAČA: *Ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom...* (1 Iv 3, 18)

„Što je više tijesta koje treba uskisnuti, to bogatiji mora biti evanđeoski kvasac i izvrsnije svjedočanstvo života...“ (*Ponovno krenuti od Krista*, 13)

Enciklopedijski teološki rječnik, svjedočanstvo, str. 1130 – 1132.

Naviještaje, 88 – 89.

Vita consecrata, 24 – 25.

Ponovno krenuti od Krista, 11 – 13, 33 – 35.

Bit ćeće mi svjedoci sve do kraja zemlje, 7 – 10.

Ljubav nas Kristova obuzima, 7 – 10.

OŽUJAK: *Idite i vi u moj vinograd...* (Mt 20, 4)

„Osluškujući Duha Svetoga, sestre otkrivaju potrebe Crkve i ... nove periferije ljudske egzistencije koje vape za Prisutnošću, kamo treba poći i gdje treba unijeti radost evanđelja.“ (*Jednostavna prisutnost*, str. 8)

Evangelica testificatio, 50.

Vita consecrata, 29, 33, 46, 75 – 76, 81, 87.

Fratelli tutti, 30, 77 – 78.

Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, 22 – 23.

Za novo vino nove mještine, 30 – 32.

Umijeće traženja Božjega lica, 38, 40, 45 – 48.

Konstitucije, čl. 49; *Odredbe*, čl. 61 – 75.

Pozvane na život u punini, 19.

Stoljetna baština, str. 121, 131 – 133.

TRAVANJ: ... k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva... (Fil 3, 14)

„Nikada ne izgubite poletnost putovanja putovima svijeta, svijest da je kročiti ... uvijek bolje no stajati na mjestu...“ (*Istražujte*, 16)

Rječnik biblijske teologije, trčati, st. 1360 – 1362.

Evangelii gaudium, 84, 276.

Vita consecrata, 27, 47.

Ponovno krenuti od Krista, 8.

Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, 26.

Za novo vino nove mješine, 35 – 36, 42.

Dar vjernosti, 27 – 29, 31, 35, 42.

SVIBANJ: Poslane u svijet nastaviti njegovo poslanje (usp. Konstitucije, 48)

Ususret 100. obljetnici utemeljenja Provincije Presvetog Srca Isusova Školskih sestara franjevaka Krista Kralja

Vita consecrata, 63, 72.

Istražujte, 14, 16, 18.

Zajednica u Kristu, 28 – 33.

Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje, 11 – 12.

Stoljetna baština, str. 5 – 6, 67 – 85 (Dolazak školskih sestara franjevaka u Split i osnivanje Provincije), 133 – 146 (Duhovni život sestara), 163 – 168, 171 – 367 (Apostolsko djelovanje), 452.

Jednostavna prisutnost, str. 5 – 8, 39 – 46, 61 – 63.

Stogodišnjica samostana na Lovrebu, str. 13 – 17, 26 – 45.

Povratak na izvore i znakovi vremena, u: *Odjeci 3/1997.*, str. 29 – 37.

Literatura

Enciklopedijski teološki rječnik, KS, Zagreb, 2009.

Ivan Pavao II., *Vita consecrata. Apostolska pobudnica o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu*, Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara, Hrvatska unija viših redovničkih poglavara i Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1996.

Kajetan Eßer, *Opomene sv. Franje*, Provincijalat franjevaca konventualaca, Zagreb, 1995.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Ponovno krenuti od Krista. Obnovljena zauzetost posvećenog života u trećem tisućljeću*, HKVRP, Rim – Zagreb, 2002.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, HKVRPP, Zagreb, 2016.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Naviještajte*, HRK, Zagreb, 2017.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Istražujte*, HKVRPP, Zagreb, 2015.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Za novo vino nove mješine. Od Drugog vatikanskog koncila na ovamo posvećeni život i još uvijek prisutni izazovi*, HRK, Zagreb, 2017.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Dar vjernosti. Radost ustrajnosti*, HRK, Zagreb, 2021.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Umijeće traženja Božjeg lica. Smjernice za formaciju kontemplativnih redovnica*, HRK, Zagreb, 2020.

Odredbe Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Split, 2010.

Papa Franjo, *Evangelii gaudium. Radost evanđelja. Apostolska pobudnica biskupima, prezbićerima i đakonima, posvećenim osobama i svim vjernicima laicima o navještanju evanđelja u današnjem svijetu*, KS, Zagreb, 2014.

Papa Franjo, *Fratelli tutti. Enciklika o bratstvu i socijalnom prijateljstvu*, KS, Zagreb, 2020.

Papa Pavao VI., *Evangelica testificatio*. Apostolski nagovor o obnovi redovničkog života po nauku II. vatikanskog sabora, u: Fra Viktor Nuić (pr.), *Crkveni dokumenti o posvećenom životu. Od II. vatikanskog sabora do apostolske pobudnice Ivana Pavla II. "Vita Consecrata"*, HKVRP, Zagreb, 1997.

Praktični biblijski leksikon, KS, Zagreb, 1997.

Pravilo i život braće i sestara trećega samostanskoga reda sv. Franje i Konstitucije Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Provincijalati hrvatskih provincija školskih sestara franjevaka Krista Kralja, Split, 2010.

s. Berhmana Rozarija Nazor, *Lovretske sestre*, Zbornik Kačić, Split, 1986.

s. Marija Petra Vučemilo – s. Natanaela Radinović (pr.), *Stoljetna baština Školskih sestara franjevaka Krista Kralja Provincije Presvetog Srca Isusova*. Zbornik radova Simpozija održanog u Splitu 14. listopada 2004. godine u prigodi 100. obljetnice školskih sestara franjevaka iz Maribora u Split, Crkva u svijetu, Split, 2009.

s. Marija Petra Vučemilo – s. Natanaela Radinović, *Jednostavna prisutnost. Školske sestre franjevke na Lovretu 1914. – 2014.*, Školske sestre franjevke Krista Kralja Provincija Presvetog Srca Isusova/Crkva u svijetu, Split, 2014.

s. Marija Petra Vučemilo – s. Natanaela Radinović, *Stogodišnjica samostana na Lovretu. Proslava stoljetne prisutnosti školskih sestara franjevaka na Lovretu Split, 3. i 4. listopada 2014. godine*, Školske sestre franjevke Krista Kralja Provincija Presvetog Srca Isusova, Split, 2015.

Školske sestre franjevke Krista Kralja, Zaključni dokument Plenarnog vijeća i susreta odgojiteljica, *Zajednica u Kristu. Jedno srce i jedna duša*, Asiz, 1996.

Školske sestre franjevke Krista Kralja, Zaključni dokument VII. Plenarnog vijeća, *Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje (Dj 1,8)*, Maribor, 2014.

Školske sestre franjevke Krista Kralja, Zaključni dokument XII. vrhovnog kapitula Kongregacije školskih sestara franjevaka Krista Kralja, *Pozvane na život u punini – ukorijenjene u Kristu, okrenute braći*, Grottaferrata, 2005.

Školske sestre franjevke Krista Kralja, Zaključni dokument XV. redovitog vrhovnog kapitula, *Ljubav nas Kristova obuzima*, Asiz, 2017.

Xavier Léon-Dufour, *Rječnik biblijske teologije*, KS, Zagreb, 1993.

Br. 153/2021.

Split, 9. kolovoza 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Izbor zastupnica za Redoviti provincijski kapitul

Drage sestre!

Na sjednici Provincijske uprave od 16. srpnja 2021. utvrđeno je vrijeme zasjedanja Redovitoga provincijskog kapitula, od 21. do 26. veljače 2022. godine u provincijskom središtu u Splitu, Lovretska 9.

Sukladno Konstitucijama čl. 145. šest mjeseci prije slavlja kapitula sve zavjetovane sestre tajnim glasovanjem i relativnom većinom glasova biraju zastupnice kapitula.

Prema čl. 93. Statuta Provincije na svakih 10 sestara u Provinciji bira se po jedna zastupnica; svaka sestra koja ima aktivno pravo glasa, bira jednu polovinu zastupnica, tj. deset (10) sestara; pri izboru valja imati u vidu zastupljenost sestara iz cijele Provincije, raznih životnih dobi i apostolskih djelatnosti.

Dostavljam vam popis doživotno zavjetovanih sestara koje mogu biti birane za zastupnicu na Redovitom provincijskom kapitulu. Glasovnice treba dostaviti na Provincijalat do 15. rujna 2021. godine s naznakom *Za Redoviti provincijski kapitul*, odnosno u omotnici koju ste dobine. Bit će važeće samo one glasovnice na kojima će biti jasno označena, zaokružena, imena deset sestara, ili broj ispred imena i prezimena sestre. Određeno povjerenstvo, sukladno čl. 95. Statuta Provincije, pregledat će glasovnice i prebrojiti glasove.

Priprema za Redoviti provincijski kapitol ostvaruje se u godini pred proslavu 100. obljetnice utemeljenja Provincije. U našem prosuđivanju neka nas vodi istinska vjera koja podrazumijeva duboku želju za promjenom svijeta, prenošenjem vrednota, da iza sebe ostavimo donekle bolji svijet nego što smo ga našle (usp. *Evangelii gaudium*, 183).

U svemu neka nas vodi Duh Božji i njegovo sveto djelovanje!

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 162/2021.

Split, 9. rujna 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Poziv na proslavu 100. obljetnice života i djelovanja sestara u Sinju

Drage sestre!

Prošle godine navršilo se 100 godina života i djelovanja sestara u Sinju. Proslava jubileja bila je odgođena zbog nepovoljne epidemiološke situacije uzrokovane koronavirusom i strogih epidemioloških mjera. Stoga ćemo je obilježiti 2. i 3. listopada ove godine.

U subotu 2. listopada u 19 sati bit će predstavljanje monografije *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga - Školske sestre franjevke u Sinju* u dvorani Gospe Sinjske u sklopu Franjevačkoga samostana.

U nedjelju 3. listopada u 10 sati slavit ćemo svečanu euharistiju u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske koju će predslaviti fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke provincije Pre-svetog Otkupitelja.

Obići ćemo i sva četiri mjesta djelovanja naših sestara u sinjskom kraju. Naše okupljanje u nedjelju bit će u 9.15 sati ispred Franjevačke klasične gimnazije u blizini alkarskog trkališta, upravo na mjestu na kojem su 18. studenoga 1920. godine sestre započele svoje apostolsko djelovanje u Sinju. Odatle ćemo se zajedno uputiti prema Svetištu na euharistijsko slavlje.

Poslije mise imat ćemo priliku za osvježenje u sestrinskoj kući, ulica 126. brigade HV br. 3. Zajednički objed bit će u Franjevačkom samostanu u 12.30 sati. Nakon objeda poći ćemo na Čitluk gdje su sestre radile na Franjevačkom gospodarstvu i vodile osnovnu školu.

Pozivam vas, drage sestre, da u što većem broju zajedno dademo hvalu Bogu za sve ono što je učinio i još čini preko samozatajnog rada naših sestara u Cetinskom kraju.

Uz srdačni pozdrav

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 180/2021.

Split, 28. rujna 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Članice Provincijskog kapitula 2022.

Na sjednici Provincijske uprave od 26. rujna 2021. godine, prema čl. 144 Konstitucija i čl. 93 Statuta Provincije te prema ishodu glasovanja za izbor zastupnica, utvrđeno je da su članice Provincijskog kapitula 2022. godine sljedeće sestre:

Članice po službi:

s.M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica
s.M. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica
s.M. Tamara Bota, zamjenica provincijske predstojnice
s.M. Željka Čeko, savjetnica
s.M. Sanja Stojić, savjetnica
s.M. Senka Jenjić, savjetnica i provincijska ekonoma
s.M. Karolina Bašić, provincijska tajnica
s.M. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u DR Kongu
s.M. Ivka Piplović, odgojiteljica novakinja
s.M. Samuela Šimunović, odgojiteljica novakinja u DR Kongu
s.M. Leonka Bošnjak-Čovo, prethodna provincijska predstojnica

Članice po izboru:

s.M. Magdalena Višić	s.M. Klaudija Todorić
s.M. Jelena Lončar	s.M. Anka Cvitković
s.M. Marina Fuštar	s.M. Rebeka Anić
s.M. Rita Maržić	s.M. Milka Čotić
s.M. Marta Škorić	s.M. Natanaela Radinović
s.M. Luca Petrović	s.M. Emilienne Nankafu
s.M. Mirja Tabak	s.M. Vjera Gulić
s.M. Marija Petra Vučemilo	s.M. Radoslava Bralo
s.M. Lidija Bernardica Matijević	s.M. Dominika Grgat
s.M. Danijela Kovačević	s.M. Filipa Smoljo

Konačni popis članica Kapitula za idućih šest godina bit će utvrđen nakon izbora nove Provincijske uprave i nakon imenovanja tajnice, ekonome, odgojiteljicâ novakinja i povjerenice sestara u DR Kongu.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 183/2021.

Split, 30. rujna 2021.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Saziv Redovitoga provincijskog kapitula

Drage sestre!

Na sjednici Provincijske uprave 26. rujna 2021. godine utvrđen je popis članica kapitula koji je načinjen sukladno ishodu glasovanja sestara Provincije.

Prema našim Konstitucijama čl. 149 ovim

**SAZIVAM
REDOVITI PROVINCJSKI KAPITUL**

koji ćemo slaviti od 21. do 26. veljače 2022. godine u provincijskom središtu u Splitu.

Na Kapitulu ćemo sagledati život i djelovanje Provincije kroz proteklo šestogodište, izabrati novu Provincijsku upravu te donijeti smjernice za daljnje djelovanje u prijelomnim i nimalo lakinim okolnostima u kojima živimo.

Znakovito je da ćemo Kapitul slaviti u Jubilarnoj godini Provincije, stotoj od njezina ute-meljenja. To nas još više potiče da se vraćamo na naše *izvore*. Svjesne da je naša Provincija takva kakvom je činimo mi, svaka osobno, crpimo snagu na Izvoru koji nikad ne presušuje kako bi sve naše ljudsko, kršćansko i redovničko djelovanje bilo prožeto snagom koja dolazi odozgor.

Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu (usp. Mt 6,33) - tema je vodilja našega Kapitula. Neka svaku od nas nadahnjuje ova evanđeoska misao, prožima našu osobnu i zajedničku molitvu za dobru pripravu i ishod Kapitula. Svaka zajednica neka moli 'Molitvu pred Raspetim' (*Molitvenik za internu upotrebu*, str. 29) koju je naš sveti otac Franjo rado i ponizno molio.

U našem hodu bodrimo jedna drugu da iznad svega želimo imati duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje (usp. Pravilo 32).

Mir vam i dobro!

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Obavijesti

Otpuštena novakinja s. Julianne Tulinabo Muderhwa 5. kolovoza 2021. godine u DR Kongu.

Obnova zavjeta u DR Kongu. S. Clara Mungu Oburha Marhegeko i s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze obnovile su zavjete 8. kolovoza; s. Pascasie Nsimire Bigabwa, s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Anny Furaha Kalumire, s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume, s. Françoise Ciragane Zihalirwa i s. Theresita Nshobole Mufuliru 10. kolovoza; s. Rosine Neema Kulimushi i s. Clémentine Munyerenkana Matabaro 16. rujna 2021. - sve u sestrinskoj kapeli u Bukavu-Nguba.

Obnova zavjeta u Splitu. S. Andjela Crnjac je obnovila zavjete u samostanskoj kapeli na Lovretu 30. kolovoza 2021. godine.

Ulazak u postulaturu i početak novicijata. Na blagdan sv. Klare 11. kolovoza 2021. godine u DR Kongu vrijeme postulature je započelo sedam kandidatkinja: Chanceline Furaha Amuli, Chanceline Bulangalire Kalimbiriro, Ghislaine Borhere Namuhirwa, Florence Shukuru Mahano, Jeanne d'Arc Asifiwe Musema Kweli, Edith Bwemere Buhendwa i Alice Neema Buhendwa; Kannonsku godinu novicijata započele su tri postulantkinje: Victorine Nzigire Balibuno, Bernardette Nsimire Rubenga i Sylvine Busime Kulimushi.

Novo radno mjesto. Ostvarivši uvjete za mirovinu s. Mariangela Todorić je prestala biti vjeroučiteljica u OŠ Sesvetska Sela, a preuzeila je službu katehistkinje u istoimenoj župi.

Susret pročelnica provincijskih vijeća i voditeljica sekcija održan je 10. rujna 2021. u provincijskom središtu u Splitu. Susretu je nazočila provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić a animirala ga s. Tamara Bota, koordinatorica, koja je potaknula sestre

da, unatoč pandemiji pokušaju napraviti program svoga djelovanja za ovu školsku godinu.

Misionarke s. Blaženka Barun i s. Mirabilis Višić, nakon završenog odmora, 13. rujna su otputovale u svoju misijsku postaju u DR Kongu.

Prvi zavjeti. S. Bernardine Ntamungo Balamba i s. Edith Rhumukuze Baguma položile su prve redovničke zavjete 17. rujna 2021. u isusovačkom kolegiju Alfagiri u Bukavu-Ngubi.

Redovnički dani s temom *Dar vjernosti - radost ustrajnosti* održani su u više gradova u Hrvatskoj, a naše su sestre djelomično sudjelovale 17. i 18. rujna u Franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu; 18. rujna u Dvorani Ivana Pavla II. u Dubrovniku, a u Zagrebu 24. i 25. rujna u Franjevačkom samostanu u Dubravi.

Susret kućnih predstojnica održan je 18. rujna 2021. u provincijskom sjedištu u Splitu na kojem je sudjelovalo 13 kućnih predstojnica. Susret je vodila provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić, a za vrijeme plenuma nazočila je provincijska ekonoma s. Senka Jenjić.

Caritas. U Nadbiskupsom sjemeništu u Splitu 23. rujna 2021. obilježena je 50. obljetnica rada Caritasa Splitsko-makarske nadbiskupije. Euharistijsko slavlje u kapeli Sjemeništa u 9 sati predvodio je nadbiskup mons. Marin Barišić. Program koji je slijedio u dvorani glazbenim točkama obogatio je mješoviti zbor Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić pod ravnanjem s. Lidije Bernardice Matijević. Susretu je nazočila provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić, s. Jelena Lončar, ravnateljica Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i s. Mirja Tabak, ravnateljica Doma za starije i nemoćne osobe Lovret.

100. obljetnicu života i djelovanja u Sinju obilježile smo 2. listopada u dvorani Gospe Sinjske Franjevačkog samostana predstavljanjem monografije *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga – Školske sestre franjevke u Sinju*, a 3. listopada svečanim misnim slavljem zahvale Bogu za sve milosti udijeljene za stoljeće samoprijegornog i poniznog služenja sestara u Sinju.

Lanac molitve za duhovna zvanja neznatno je izmijenjen te vam predočujemo ažurirani raspored:

1. Split, Lovretska 9
2. Imotski
3. Knin
4. Trpanj
5. Zagreb, Vrbanićeva 35
6. Zadar, M. Klaića 11
7. Split, Trg G. Bulata 3
8. Dubrovnik
9. Pag
10. Zagreb, Jordanovac 55
11. Sinj
12. Kaštel Lukšić
13. Frankfurt/M
14. Zadar, Trg Gospe Loretske 10
15. Zagreb, Jandrićeva 21
16. Luhwinja
17. Split, Glagoljaška 1
18. Darmstadt
19. sv. ura u svakoj zajednici
20. Nyantende
21. Bukavu-Nguba
22. Bukavu-Muhungu
23. Split, Lovretska 9
24. Imotski
25. Zagreb, Jordanovac 55
26. Sinj
27. Kaštel Lukšić
28. Zadar, Trg Gospe Loretske 10
29. Bukavu-Nguba
30. Bukavu-Muhungu
31. Luhwinja

ZBIVANJA I OSVRTI

Ulazak u stotu godinu života

U nedjelju 18. srpnja 2021. godine svečano smo obilježile 99. rođendan naše s. Aleksije Sardelić, koja je na svetkovinu Srca Isusova proslavila 75-u godišnjicu redovničkog života a zahvaljujući dobrom zdravlju na oba slavlja održala je i prigodne govore.

S. Aleksija, najstarija od četvero djece u obitelji Petra i Vice, rođena je 18. srpnja 1922. godine u Blatu na Korčuli. U mladosti je bila predsjednica Marijine kongregacije i da nije bilo ratnih i poratnih teškoča, najvjerojatnije bi redovničku formaciju započela u rodnom mjestu gdje je imala priliku odlaziti na molitvu u samostan sestara bl. Marije Petković. Teške životne prilike u otočkom mjestu bile su vrlo opasne za katoličke obitelji. Prisjećajući se skrivanja i bježanja pred ondašnjom vlasti, potvrđuje kako bi sve bilo drugačije da nije bilo rata. I tako je s. Aleksija redovničku formaciju započela na blagdan Svjećnice, 2. veljače 1948. godine, u zajednici Školskih sestara franjevaka u Splitu na Lovretu.

Kao uzorna kandidatkinja s. Aleksija je završila *singerski tečaj* na kojem se potvrdila njezina prirodna urednost i preciznost, a obilježit će i veliki dio njezinog života. Osim šivanja dugo je čuvala djecu, kako se tada običavalo nazivati djelovanje u dječjem vrtiću. Premda je taj apostolat bio tajne naravi ipak se znalo gdje se i komu povjerava odgoj djece predškolskog uzrasta. U godinama blagoslovljrenom dugom redovničkom životu djelovala je i kao sakristanka i katehistkinja u župnoj katehezi te u administrativnim poslovima glasnika Veritas u Zagrebu.

Za nedjeljnim, rođendansko-slavljeničkim ručkom, s. Aleksija izrazila je sestrama svoju zahvalnost na pomoći i susretljivosti. Kako je rekla, zdravlje je još jako dobro služi, samo zbog starosti i nemoći sve nije, niti može biti kao prije. Osobito joj je bilo drago što je i ovaj svoj rođendan mogla slaviti sa sestrama. Osvrćući se unatrag, kaže da nije sa svime u životu potpuno zadovoljna, ali svjedoči da je Božja providnost uvijek prisutna. Uvjerena je da je njegova ruka pomoćnica u svemu siguran oslonac, potrebno je samo naše predanje Božjoj volji.

Lovretska je zajednica pjesmom protkala ovo slavlje, a gledajući slavljenicu u dobroj snazi, vjerojatno su brojne sestre razmišljale i o svom životu. Obljetnice, slavlja i okupljanja

kao da otvaraju poglavlja za novo te nam daju priliku da svjesno i nesvjesno opraštamo drugima i sebi samima.

Uz provincijsku predstojnicu s. Andreu Nazlić, slavlju je prisustvovala i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović koja je potvrdila da je naša s. Aleksija najstarija sestra u Družbi. Nadamo se da ćemo dogodine u slavlju i zdravlju dočekati i njezin 100. rođendan. Gospodinu na slavu bio svaki naš idući dan koji neka donese radost svima kojima smo poslane.

s. Lidija Bernardica Matijević

Posjet zajednici Cenacolo

U poslijepodnevnim satima 19. srpnja s. Lidija Bernardica Matijević, s. Marija Matanović i kandidatkinja Dora Matković posjetile su zajednicu Cenacolo u mjestu Ugljane kod Trilja. Zajednica je osnovana 1992. godine kad je skupina Talijana na tadašnjim ruševinama izgradila sadašnju oazu mira u kojoj mnogi pronalaze spas, a trenutno broji 20 članova. Njihovo bratstvo je škola za život, kako nam kaže njihov voditelj Joško, i sam bivši ovisnik.

Pri dolasku voditelj zajednice Joško srdačno nas je dočekao i odveo u kapelicu gdje smo zajedno molili krunicu. Molitva je bila vrlo dirljiva jer su članovi bratstva predmolili i iznosili osobne nakane. U pratinji voditelja imale smo priliku vidjeti njihov životni ambijent u kojemu obrađuju vrt, imaju domaće životinje te sve potrebno kako bi se mogli učiti novom načinu života.

U vrtu, pod okriljem kipa Majke Marije kojoj se članovi zajednice utječu, svjedočili su o životu prije dolaska u zajednicu, nglasivši da je u korijenu ovisnosti laž prema samome sebi i prema drugima. U ovoj *školi života* uče se živjeti u istini pred Bogom. Uče se prihvataći istinu o sebi, svjesni s jedne strane svoje krhkosti i grešnosti, a s druge Božje ljubavi i dostojanstva koje imaju jer su njegova djeca.

Nakon što su oni nama iznijeli svoju stvarnost, mi smo njima predstavile našu zajednicu i apostolat, imajući na umu kako je važno biti otvoren potrebama ljudi svoga vremena te otvorena duha pristupati potrebitima. Članovi zajednice zasigurno trebaju našu moralnu podršku, ali i mi od njih imamo što naučiti. Razgovarajući o njihovom svagdanu i obvezama voditelj je posebno istaknuo molitvu. Za njih je molitva ključ svega i samo s Božjom pomoću uče se novom načinu životu koji ih vodi spoznaji da su Božja ljubljena djeca. Svatko tko je upao u ovisnost, ranjen je, potreban pomoći kako bi izšao iz nje. Znamo dobro da to brisati nije lako, a koliko je tek teško onome tko nije upoznao Boga. Ovi su mladići upoznali Boga u zajednici, a odgovor na pitanje ranjenosti i patnje dala im je utemeljiteljica Majka Elvira, čiji se citat nalazi na zidu kapеле: „Patnju i bol treba pretvoriti u ljubav, a ljubav se događa u molitvi“. Nadahnjujući se tim mislima, shvatile smo kako trebamo biti podrška jedni drugima, moliti za zajednicu te zahvaljivati Bogu jer živimo slobodno, bez okova grijeha.

Nakon ugodnog druženja i međusobnog upoznavanja uputile smo se natrag, uz obećanje da ćemo opet doći. Bilo je zaista inspirativno vidjeti i osvjedočiti se kako je Bog prisutan među onima koji, iako od

društva marginalizirani, imaju čvrstu volju postati bolji ljudi, i uče se novom načinu života u školi života, kako ju je nazvala Majka Elvira.

s. Marija Matanović

Zajedništvo – izvor snage i radosti

U nedjelju, 1. kolovoza uoči blagdana sv. Marije Anđeoske, u samostanu na Lovretu održano je V. zborovanje sestara naše Provincije. Ova franjevačka tradicija okupila nas je i ovaj put kako bismo u zajedništvu slavile i promišljale Božji dar duhovnog poziva i podijelile iskustva življenja tog otajstvenog dara. Ono što je u samom srcu našeg redovničkog života, što nas hrani, jača i oblikuje jest euharistijski Krist, pa smo Ga i ovaj put stavile u središte svečanim misnim slavlјem koje je predvodio fra Ante Vučković, a pjevanjem uzveličao zbor lovretskih sestara. Govoreći o smislu redovničkog života fra Ante je istaknuo kako smo kao redovnička zajednica pozvane ne zadržavati se na prizemnom, nego upućivati dalje od sebe, učiniti svijetu vidljivim Onoga koji nas je pozvao na zajedničko služenje. Našu grešnost i Božju svetost usporedio je s bojama našeg odijela prispodobivši tako duhovnu stvarnost pojavnom.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je prigodan, zbog epidemioloških prilika ponešto sažeti program u kojem su se, na zgodan način, izmjenjivale pjesma, riječ i slika. Provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić se, izrazivši najprije dobrodošlicu sestrama, osvrnula na proteklo šestogodište. Vrijeme u kojem živimo nepredvidivo je i nesigurno, i traži, kako je istaknula, još veće prianjanje uz Gospodina kako bismo znale prepoznati i vršiti Njegovu volju i duhovno rasti kroz poteškoće koje nas snalaze. Mijenjaju se okolnosti našeg djelovanja no naše poslanje ostaje uvijek isto – preobražene Kristom donijeti Radosnu vijest čovjeku naših dana. Oslonivši se na šestogodišnji Provincijski plan *Poslane svijetu*, podsjetila je na zadane smjernice, put kojim nam je kao zajednici i pojedincima kroz ovo šestogodište trebalo i treba ići. Koliko daleko smo na tom putovanju zaista i odmakle i koliko nas je taj put iznutra izmijenio, ostaje nam svakoj za sebe u istini odgovoriti.

Važnijih događaja, slavlja i jubileja ni u proteklih šest godina nije nedostajalo, a prisjetile smo ih se kroz video koji nam je, vjerujem, probudio sjećanje na neke lijepе trenutke ali i podsjetio kako je vrijeme dragocjeni dar kojeg nam je mudro koristiti. Tijekom programa, skladnim pjevanjem brižljivo odabranih i pripremljenih skladbi, duh nam je osvježavao zbor lovretskih sestara.

Naša vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović nije mogla nazočiti Zborovanju, ali je duhom bila prisutna s nama te nam uputila riječi ohrabrenja da s obnovljenom nadom usmjeravamo pogled u budućnost i zajednički gradimo snove. Nitko se ne može sam uhvatiti u koštač sa životom. Potrebna je zajednica koja nas podržava, koja nam pomaže i u kojoj jedni drugima pomažemo gledati naprijed (usp. *Fratelli tutti*, 8).

Okrijepljena duha okrijepile smo i tijelo te opušteno nastavile naše popodnevno druženje koje ni vrućina ljetnog dana nije omela. Razmjenjujući iskustva, ljepotu i težinu naših svagdanja i blagdana iznova smo kušale snagu i radost zajedništva koje nam je u posljednje vrijeme tako često bilo oduzeto. Na kraju dana svakom je oku i srcu bila vidljiva istina kojoj često ne dajemo važnosti: redovnički je život pun duboke unutarnje radosti koja se dijeljenjem višestruko umnaža postajući blagoslovom za sve. Stoga nam ne preostaje ništa drugo doli Onom koji nam sve daruje zahvalna srca zajedno sa sv. Franjom trajno klicati: Hvaljen budi Gospodine moj!

s. Marina Fuštar

Blagdan Kristove ljubavi

U samostanu Sigurata svečano smo obilježile blagdan Preobraženja. Misno slavlje predslavio je delegat s ovlastima generalnoga vikara Dubrovačke biskupije i rektora zborne crkve sv. Vlaha, don Hrvoje Katušić uz koncelebraciju Tomislava Kraljevića, priora dominikanskog samostana. Nakana mise je bila za pokojne

sestre koji su život ugradile u zajednicu u Sigurati, kao i za one koje danas žive i djeluju u njemu, kako je u uvodnom dijelu istaknuo predvoditelj slavlja, kojem su uz svećenike nazočila i dva bogoslova Dubrovačke biskupije Ivan Galjuf i Mario Tošić. Liturgijsko pjevanje animirala je prof. Maja Marušić.

U propovijedi don Hrvoje je posvijestio da je blagdan Kristova preobraženja blagdan Kristove ljubavi, strpljenja i nade. Čudesan događaj preobraženja kako ga donosi evanđelist Marko potiče na razmišljanje, osobito kad se uzme u obzir širi kontekst. Naime, nakon što je poslao učenike propovijedati radosnu vijest, Isusu ih dočekuje s nama dobro znanim pitanjem. Raspituje se što ljudi govor o njemu - tko je on. Šimun Petar istupa pred svima odgovarajući: "Ti si Krist pomazanik". Ne poistovjećujući Isusa s nijednim starozavjetnim likom Petar zapravo ispovijeda istinu o Isusu. Isus je Božji poslanik.

Pošto Isus objavljuje kako Sin Božji treba biti predan, mučen i na koncu ubijen Petar opet uzima riječ. Njemu je bilo neshvatljivo da taj koji je poslanik Božji, taj koji je iščekivani Mesija, može biti mučen i ubijen. Prema Petrovom shvaćanju, koje vjerojatno dijele i ostali učenici ali se nisu usudili reći, to bi bio znak propasti, znak neuspjeha. Oni žele da Isus vlada, da se zakralji, uzdigne Izrael na razinu kraljevstva.

Čini nam se doista teškom opomena koju Isus upućuje Petru kad ga odvraća od njegova puta i Božjega plana. No, on i dalje ostaje s učenicima. Upravo zato kažemo da je ovo blagdan Božje ljubavi i strpljenja koje iskazuje nama grešnicima, kako je istaknuo don Hrvoje. I danas se mi u mnogočemu pokazujemo kao slabi, kao oni koji Isusa ne razumiju do kraja i njegovim putem ne hode.

Ključan trenutak događa se činom preobraženja. To je događaj kojim Isus učenicima nastoji otvoriti oči, kako njima u ono tako i nama u ovo vrijeme. Ono što mi proglašavamo neuspjehom, propašću, smrću ili nesretnim krajem, u Božjim očima nije nužno uništenje. Preobraženjem se

rastvaraju nebesa i Isus želi barem ukazati kako život izgleda nakon smrti. U toj slici nebesnika prevladava svjetlo. Veže se uz haljine i uz lice a simbolizira preobraženu egzistenciju i puninu života koju jedino Bog daje. Blagdanom Preobraženja Gospodin nam želi pokazati da trenutak smrti, za one koji se trude živjeti i činiti dobro, nije trenutak kraja nego upravo suprotno, trenutak eksplozije života. Dobro će sjeme u trenutku smrti donijeti svoje plodove do kraja. I tada započinje veći i snažniji život od ovoga koji imamo i poznajemo na zemlji.

Poneseni viđenjem učenici žele graditi sjenice kako bi zauvijek ostali u tom ambijentu. Zapravo opet odaju nedovoljno poznavanje Isusove osobe. Petar još uvijek doživljava da je Mojsije najvažniji, a Isus je tek jedan koji će ispuniti što je Mojsije obećao. Svo nerazumijevanje prestaje u trenutku kad Bog progovara: "Ovo je Sin moj ljubljeni, njega slušajte". Tada i viđenje prestaje. Ostaje samo Isus. On jedini put do Oca i života u nebeskoj svjetlosti.

Unatoč patnjama i gubicima, unatoč smrti koja čeka svakoga od nas Isusovo preobraženje otvara nam perspektivu budućnosti i utemeljuje kršćansku nadu. Zato neka nam blagdan Preobraženja Gospodinova bude poticaj da što više sijemo sjeme služenja, ljubavi i oprاشtanja kako bi ono moglo donijeti plod dostojan vječnosti, potaknuo nas je u završnici propovijedi don Hrvoje, nazvavši Siguratu *malim gradskim Svetištem*.

Prema dobrom i dragom nam običaju svi okupljeni zadržali su se sa sestrama u ugodnom razgovoru uz slatku zakusku.

s. Marislava Samardžić

Biti kvasac preobrazbe

Godišnji susret kućnih predstojnica s provincijskom predstojnicom s. Andreom Nazlić održan je u provincijskom središtu u Splitu, u subotu 18. rujna 2021. Susretu je nazočilo trinaest predstojnica, a u plenumu je sudjelovala i provincijska ekonoma s. Senka Jenjić. Tema iz Provincijskog plana *Biti kvasac preobrazbe*, bila je nit vodilja zajedničkog rada.

Susret je započeo molitvom u 9 sati, nakon čega je slijedilo predavanje Autoritet i poslušnost prof. dr. sc. fra Šimuna Bilokapića. Govorio je o odnosu autoriteta i poslušnosti, o krizi autoriteta koja ne dotiče samo redovničke krugove nego i obitelji. Izlaganje je kao dobar ispit savjesti bilo prigoda i poticaj da svaka od nas preispita kako animira zajednicu, prilika da prepoznamo sebe, način na koji se postavljamo u ulozi voditeljice zajednice.

Fra Šimun je izdvojio nekoliko načina vršenja autoriteta, a kao najmanje poželjan izdvojio je *autoritarni autoritet*, kojim se poglavar postavlja iznad, nedodirljiv je; prevladavaju zapovijedi i disciplina a poslušnost je servilna. *Podložni autoritet* sasvim je suprotan pretvodnom: poglavar se boji donositi odluke, pod utjecajem je drugih koji ga uvjetuju i u biti donose odluke. *Administrativni autoritet* jest autoritet namještenika, poslovanja: više se gleda na posao, na dobit nego na osobe. Poglavar je pored zajednice, a poslušnost je tehnička, bezlična. *Pomirljivi autoritet* ide za tim da pod svaku cijenu uščuva mir. Poglavar je tolerantan, ali ne usmjeruje zajednicu. Tako nastaju nesigurnosti i sumnje. U zajednici se osjeća „praznina“ autoriteta. Najpoželjniji je *autoritet koji animira zajednicu*: poglavar je u srcu zajednice, a poslušnost zajednice je zrela. Autoritet se zalaže se da osobe dođu do radosne raspoloživosti, usvaja inicijative i daje prostor za stvaralaštvo, poštije različitost. Ide za nutarnjim uvjeravanjem a ne za preciznim i formalnim izvršavanjem zapovijedi i propisa. Promiče suodgovornost, suradnju a da pri tom ne zazire od vlastite odgovornosti u konačnim odlukama.

Fra Šimun je također naveo niz stavova koji dovode u pitanje autentičnu poslušnost: *udobnost* – izbjegavanje napora na fizičkoj, duhovnoj i mentalnoj razini; *aktivizam* – stalna zaposlenost ostavlja malo vremena za slušanje Gospodina i sestara; *prilagodljivost* – prihvatanje naredbe s ciljem da se izbjegne kazna ili dobije nagrada; *nepounutrašnjena identifikacija* – zavjeti nisu integrirani; *ovisnost* – ropski odnos prema poglavaru, netko je poslušan zbog podrške, pažnje koju mu pruža prepostavljeni; *želja za vladanjem* – takvima je stalo ostvariti sebe a ne druge, često kritiziraju sve, a posebno one koji su trenutno na vlasti; *izbjegavanje kritike i neuspjeha* – osobe se ne žele izložiti; *racionalizacija* - opravdavaju se razlozi ponašanja, a u pozadini je nešto drugo, osrednjost, individualizam, samouvjerenost, ljubomora...

Navedene manjkavosti moguće je nadići jačanjem volje te umijećem odricanja, počevši od malih stvari. Od neprocjenjive je važnosti samozatajno služenje, stavljanje na raspolaganje Crkvi, zajednici, bližnjima, posebno onima koji su nam manje privlačni. Zreli odnosi u zajednici vode objektivnom rasuđivanju, pounutarnjenju redovničkih vrednota; uviđanju potreba univerzalne i mjesne Crkve, vlastite zajednice, pojedinca. Kako bismo u svemu napredovale potrebna je molitva.

Nakon izlaganja slijedila je pauza a potom rasprava u kojoj se promišljalo jesmo li mi u redovničkim zajednicama u odnosu na druge nezrelijci; kako prihvaćamo odricanje i jesmo li se naviknuli da imamo sve i odmah, što u jednoj obitelji nije moguće. Zaključak je bio da se treba više poraditi na odgoju, početnom i trajnom.

Nakon euharistijskog slavlja u 11,30 sati, slijedila je molitva Srednjeg časa i ručak te kratki odmor.

U poslijepodnevni rad, koji se sastojao od rada u skupinama i u plenumu, uvela nas je provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić. Pozvala nas je da se iskreno suočimo s poteškoćama koje nas muče, ali i s radostima i dobročinstvima kojima nas Gospodin obasipa. Potaknula nas je da budemo *kvasac preobrazbe*, one koje će podizati zajednicu da hrabro kroči naprijed.

Tako smo u skupinama i u plenumu dijelile svoje muke i tegobe, radosti i nade koje nas prate u svakodnevnom zajedničkom životu. Dotaknule smo se odluka i zaključaka done senih na prethodnim susretima kućnih predstojnica te uvidjeli da ih treba uvek iznova posjećivati sebi i sestrama u zajednici, provoditi ih u djelo.

U plenumu je sudjelovala i provincijska ekonoma s. Senka Jenjić koja nam je pojasnila način pravljenja obračuna, govorila je i o temi gospodarstva na kućnoj i provincijskoj razini te se zahvalila za dosadašnju suradnju.

Susret je završio u poslijepodnevnim satima uz zahvalu s. Andree na suradnji i želju da mi kućne predstojnice doista budemo pokretačka snaga, *kvasac*, one koje će svojim životom i riječima oživljavati zajednicu.

s. Lucija Bilokapić

JUBILEJ STOLJETNOG ŽIVOTA I DJEL

Dana 2. i 3. listopada 2021. proslavile smo 100 godina života i djelovanja sestara u Sinju započetog 18. studenoga 1920. godine. Nepovoljna epidemiološka situacija nije omogućila obilježavanje u godini Jubileja i premda je proslava upriličena gotovo godinu dana poslije, recital napisan za ovu prigodu nije se iz istih razloga mogao izvesti. No od predstavljanja monografije nije se odustalo. Svima koji su nazočili jubilejskoj stoljetnici donosimo izvješće kao podsjetnik na hvaljen i sadržajan program, dok onima koji nisu bili u mogućnosti prenosimo dašak ugođaja dvodnevnoga slavlja u Sinju, pod okriljem Majke od milosti.

PREDSTAVLJENA MONOGRAFIJA STOLJEĆE ŽIVOTA POD OKRILJEM ZNAMENJA VELIKOGA

Monografija *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga – Školske sestre franjevke u Sinju* autorice s. Marije Petre Vučemilo, nastala o 100. obljetnici života i djelovanja sestara predstavljena je u dvorani Gospe Sinjske Franjevačkog samostana, u subotu 2. listopada 2021.

Brojnim sestrama naše Splitske provincije Presvetog Srca Isusova, pridružile su se sestre Mariborske i Bosansko-hrvatske provincije te sestre predstavnice drugih redovničkih zajednica.

Predstavljanju su nazočili gvardijan samostana i upravitelj Svetišta fra Ante Čovo, župnik fra Perica Maslać i nekolicina franjevaca iz Samostana. Prisutan je bio i gradonačelnik Miro Bulj, predsjednik Gradskog vijeća Petar Župić, predstavnici društvenog i kulturnog života Grada, te brojni vjernici, prijatelji i poštovatelji sestara.

Moderatorica predstavljanja monografije s. Natanaela Radinović, biranim i sadržajnim riječima predstavila je recenzente i sve koji su svojim nastupom obogatili večer. Parafrasirajući sv. Franju Asiškoga, svim sudionicima se obratila: "Dobra večer, dobri ljudi! Dobro došli u ovu dvoranu u sjeni dragog nam Gospina Svetišta!"

Provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić, izrazila je dobrodošlicu svima te istaknula koliko je ljubavi i truda uložila autorica kako bi nam pružila bogatstvo koje monografija u sebi nosi: "Iako monografija ima šиру vrijednost, nama koje hodimo istim putom, ona je prije svega dragocjeno svjedočanstvo duhovnog života sestara, njihove predanosti, vjernosti i poniznog služenja u povezanosti s braćom franjevcima i pukom cetinskoga kraja. U tom svjedočanstvu prepoznajemo nadasve trajan trag Božje prisutnosti i pronalazimo nadahnuće i snagu za današnje djelovanje."

Profesor povijesti i filozofije Stjepan Marković, koji djeluje u Srednjoj strukovnoj školi bana Josipa Jelačića u Sinju, monografiju je ocijenio vrijednim znanstvenim radom i doprinosom historiografiji Cetinskoga kraja čiji sadržaj počiva na brojnim, do sada neobjavljenim arhivskim dokumentima i fotografijama. Tako je, tvrdi on, s. Marija Petra brižnim proučavanjem i sabiranjem dokumenata

O VANJA ŠKOLSKIH SESTARA U SINJU

otvorila novu stranicu povijesti sinjskoga kraja, koju treba nastaviti istraživati.

Fra Domagoj Runje, pročelnik katedre Svetoga Pisma Staroga zavjeta na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, progovorio je o monografiji kao teolog i franjevac, Osvrćući se na drugi izvještaj o stvaranju iz Knjige Postanka, te na činjenicu grijeha koji je razdvojio duhovno od materijalnog, prikazao je sestre kao one koje su, iako pozivane obavljati obične svakodnevne poslove, svemu što su radile udahnjivale dušu, Božanski *dah*, te ostavile neizbrisivi trag svoga djelovanja u Sinju. Služeći se simbolikom poziva koja je u Knjizi Postanka izrečena pozivom čovjeka na život, istaknuo je kako su sestre na sva tri mesta djelovanja kod franjevaca u cetinskoome kraju, od sjemeništa, preko gospodarskog imanja na Čitluku do Gospina svetišta dolazile na poziv. To nije bio slučaj jedino kad su smogle svoju kuću u Sinju. Sad one pozivaju, zaokružio je fra Domagoj svoje predstavljanje te pročitao izvadak iz monografije, uz interakciju sa nazočnima.

O nastanku monografije progovorila je autorica s. Marija Petra Vučemilo. Kazala je da ju je, o spomenu na 100. obljetnicu neodoljivo zainteresirala povijest kako su Školske sestre franjevke dospjele u tu varoš u kojoj je već četrdesetak godina ranije djelovala jedna ženska redovnička zajednica – sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog. Bila je svjesna da je “najtrajniji način obilježavanja jubileja, zahvalno oživjeti, u knjizi objelodaniti i ovjekovječiti spomen na brojne sestre koje su najljepše godine svoga redovničkog života, svoje najbolje fizičke snage i duhovne sposobnosti uložile u ponizno služenje u Sinju.” Na to ju je vukla “ljubav prema svojoj redovničkoj zajednici i želja izvući iz

zaborava i mladim naraštajima prenijeti taj značajan dio povijesti Provincije i Družbe.”

Glazbenom ugođaju večeri pridonio je zbor *Lovretske sestre* pod ravnanjem s. Mirje Tabak, uz orguljsku pratnju s. Lidije Bernardice Matijević. Solo dionice pjevale su s. Andjela Crnjac i s. Anita Perkušić. Izvedene su tri skladbe: gregorijanskim napjevom *Ave Maria*, zbor je prisutne uveo u molitvu, kojoj je mjesto na početku svakog našeg djela, pa i predstavljanja monografije; praizvedba *Coronata triumphat*, koju je za ovaj Jubilej skladao mo don Šime Marović a uvrštena je u monografiju kao sastavni dio recitala, koji je napisala s. Judita Čovo, ali, nažalost zbog nepovoljne epidemiološke situacije nije priređen; *Dajte mi sladak pjev* od Engelharta otpjevan je na završetku.

Na kraju je gvardijan fra Ante Čovo jednostavnim i bratskom ljubavlju protkanim riječima zahvalio s. Mariji Petri za velebno djelo monografije te za stoljetnu i sadašnju prisutnost školskih sestara franjevaka u Sinju pod okriljem Znamenja velikoga.

Moderatorica je pročitala čestitku vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović upućenu za 100. jubilej sestrama Provincije Presvetog Srca Isusova. S. Nataša naela je najavila da Monografiju kao dar mogu uzeti svi zainteresirani sudionici. Svi su srdačno pozvani na zajedništvo oko stola u samostanskoj dvorani.

U nedjelju 3. listopada 2021. svečanim euharistijskim slavljem zahvalile smo Bogu za stoljeće samoprijegornog i poniznog služenja sestara u Sinju.

Prije misnog slavlja okupile smo se ispred zgrade Franjevačke klasične gimnazije na mjestu gdje su 18. studenoga 1920. godine sestre započele svoju djelatnost u Franjevačkom sjemeništu. S. Marija Petra je govorila o zahtjevnim prilikama života iz toga vremena, okolnostima dolaska prvih sestara iz Slovenije na poziv provincijala te njihovu djelovanju. Brojne sestre nisu znale gdje se nalazilo franjevačko sjemenište te su prvi put došle na tu lokaciju

ZAHVALA BOGU

gdje su stekle uvid u širinu polja na kojemu su sestre radile. Name, jedan dio je sada u sastavu školskoga dvorišta i omeđen je zidinama dok je fratarsko imanje bilo puno veće, kako su potvrdile i neke od nazočnih sestara.

S tog mesta zajedno smo se uputile prema Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske.

Na početku misnog slavlja provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić je u kratkim crtama prikazala početak i slijed otvaranja podružnica, ukupno četiri, u tom cetinskom kraju. "Slaveći stogodišnjicu života i djelovanja Školskih sestara franjevaka u Sinju" naglasila je "s dužnim poštovanjem i zahvalnošću prisjećamo se dugog niza sestara i puta kojim ih je Gospodin vodio i doveo od Maribora preko Splita do Sinja." Istaknula je njihovu čvrstu "ukorijenjenost u Kristu i revnost u službi drugima" koja je ispunjala njihov život i djelovanje. "Uzdajući se u Majčin zagovor, kojem su se danomice svesrdno utjecale, uspjevale su iz svake nevolje izići ojačane vjerom."

POZDRAVNI GOVOR PRILIKOM

Mir vam i dobro svima!

Večeras započinjemo slavlje 100. obljetnice života i djelovanja školskih sestara franjevaka u ovom gradu. Sabrali smo se kako bismo predstavili monografiju *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga* koja prikazuje njihov redovnički hod, otvarajući nam panoramu prisutnosti na ovim prostorima.

Nadahnuta Duhom i potaknuta ljubavlju prema svojoj redovničkoj zajednici, s. Marija Petra Vučemilo odlučila se o slavlju Jubileja na opsežan i nimalo lagan pothvat istraživanja, prikupljanja podataka i povezivanja događaja kako bi iznijela na vidjelo tegobno, ali istodobno radosno i vjerom osvijetljeno apostolsko služenje naših sestara u Sinju. Njezino marljivo sakupljanje djelića povijesti Provincije urodilo je djelom koje, koliko to oskudni zapisi i predaja dopuštaju, ocrtava portrete

osoba, zajednice, ali i daje obris jednog vremena u svoj njegovoj složenosti.

U kronološki i smisleno povezanoj strukturi monografije, korak po korak, pratimo začetak i razvoj, radosti i poteškoće zajednice; sjemena koje se bori da uzraste i urodi plodom unatoč, često za opstanak i rast, nepovoljnim uvjetima. U brižno složenom i dokumentima potkrijepljenom sadržaju, pažljivi čitalac otkriva biser koji se krije u srcu redovništva – skriveni, jednostavnii, samozatajni, Bogu posvećeni život, koji se ustrajno razvijao, unatoč burama vremena i sestrlici kušnji koja je sestre tako često pratila.

Iako monografija ima širu vrijednost, nama koje hodimo istim putom, ona je prije svega dragocjeno svjedočanstvo duhovnog života sestara, njihove predanosti, vjernosti i poniznog služenja u povezanosti s braćom franjevcima i pukom cetinskoga

Z A S T O L J E Ć E P O N I Z N O G S L U Ž E N J A

Uz sestre naše Provincije bile su prisutne i sestre iz drugih provincija Družbe kao i sestre drugih redovničkih zajednica, članovi gradskih vlasti, kulturnih ustanova, suradnici i prijatelji zajednice, te brojni vjernici Župe Čudotvorne Gospe Sinjske, dajući hvalu Bogu za sva djela koja je učinio i čini preko školskih sestara franjevaka u Cetinskom kraju.

Svečano euharistijsko slavlje predslavio je provincial Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Marko Mrše zajedno s gvardijanom fra Antonom Čovom, župnikom fra Pericom Maslaćem, fra Gabrijelom Jurišićem i fra Stjepanom Čovom. U homiliji je, oslonivši se na misna čitanja 27. nedjelje kroz godinu, govorio kako u Crkvi postoje različiti staleži, ali je svima zajednička ukorijenjenost u Isusa Krista. Crkva je poput stabla, svi crpimo snagu iz korijena – Krista koji daje život i svježinu svima. Svaka *grana, list*, ima svoje poslanje. Vjernost Kristu u svakom staležu je ono što se od kršćanina traži. Sestre su živjele samozatajan i od očiju svijeta skriven život i time svjedočile ljepotu i smisao redovničkoga života. Njihovo djelovanje u Sinju i

u drugim mjestima utemeljeno je na Bogu koji je ljubav. Bez obzira kojem staležu pripadamo, budimo vjerni Gospodinu, zaključio je fra Marko.

Na kraju misnog slavlja gvardijan fra Ante Čovo je izrazio radost i zahvalnost Bogu i sestrama za stogodišnji život i djelovanje, ističući da bi sinjski kraj bio zasigurno siromašniji da nije bilo njihovog samozatajnog služenja.

Nakon misnog slavlja otišle smo u našu kuću u Sinju u kojoj sestre djeluju od 1966. godine. U poslijepodnevnim satima uputile smo se u selo Čitluk gdje su sestre vodile Franjevačko gospodarstvo od 1927. do 1944. godine kada su zajedno s fratrima protjerane od komunističkih vlasti. U tom malom mjestu su od 1927. do 1937. godine, do izgradnje državne škole, sestre vodile pučku školu i na taj način barem na kratko oživotvorile prvočinu karizmu Družbe – odgoj i poučavanje, što je i dan-danas živo u sjećanju tamošnjega puka.

s. Karolina Bašić

P R E D S T A V L J A N J A M O N O G R A F I J E

kraja. U tom svjedočanstvu prepoznajemo nadasve trajan trag Božje prisutnosti i pronalazimo nadahnute i snagu za današnje djelovanje.

Pozdravljam večeras sve vas koji ste na bilo koji način utkali nit povezanosti i prisutnosti u život naše zajednice, kao i sve vas koji ste prepoznali vrijednost ovoga djela i došli na predstavljanje monografije.

Čast mi je pozdraviti gradonačelnika grada Sinja gospodina Mira Bulja, predsjednika gradskog vijeća gospodina Petra Župića, predsjednika Viteškog alkarskog društva gospodina Stipu Jukića, ravnatelje škola, kao i ostale predstavnike društvenog i kulturnog života Grada. Pozdravljam gvardijana Samostana i upravitelja Svetišta Gospe Sinjske fra Antu Čovu, te sve vas, draga braćo franjevci.

S velikom radošću pozdravljam sestre naše Družbe: s. Veroniku Verbić, provincijsku predstojnicu Mariborske provincije, te izaslanicu provincijske

predstojnice Bosansko-hrvatske provincije s. Suzanu Milardović sa sestrama njihovih provincija.

Pozdravljam također s. Andrijanu Mirčetu, provincialnu poglavariču sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga s njezinim sestrama, i sve sestre predstavnice drugih redovničkih zajednica.

Zahvaljujem, čestitam i pozdravljam sve vas, drage moje sestre, koje ste ispisivale i još pišete povijest života i djelovanja naše Provincije, ne samo u Sinju nego i u svim mjestima kamo vas je redovnička poslušnost odvela.

Neka ovo vrijedno djelo svima nama bude na poticaj i ohrabrenje da, sukladno svom životnom pozivu, predano vršimo povjereno nam poslanje.

Dobro nam došli!

s. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica

ČESTITKA VRHOVNE PREDSTOJNICE

Prot. n. 132/2021

Grottaferrata, 30. rujna 2021.

Predmet: **Proslava 100. obljetnice života i djelovanja sestara u Sinju**

s. M. Andrea Nazlić
Provincijska predstojnica
Lovretska 9
21 000 Split

Draga s. Andrea, drage sestre!

Najsrdačnije vam zahvaljujem na pozivu na proslavu 100. obljetnice života i djelovanja naših sestara u Sinju. Žao mi je što ne mogu nazočiti prigodnom slavlju u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske i Franjevačkom samostanu 2. i 3. listopada. U duhu sam s vama i dijelim radost zbog ove visoke i značajne obljetnice za našu Provinciju i Družbu.

Većina nas koje smo rodom iz Cetinskog kraja svaki svoj dolazak u Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske doživljavamo kao *duhovni pohod*, kao blagotvorno vraćanje izvoru vlastitog redovničkog poziva, tu pred Gospinim milim likom koji uvijek iznova ulijeva novu snagu i nadahnuće.

Kao *duhovni pohod* Sinju vidim i vaše okupljanje u ovoj jubilejskoj prigodi. Slaviti Jubilej znači spominjati se povijesti Božje naklonosti prema sestrama koje su djelovale u Sinju i okolici, sjećajući se svega puta kojim ih je Gospodin Bog naš vodio (usp. Pnz 8,2). Vjerujem da nas sve neizmjernom zahvalnošću ispunja *povratak na početke* i na *milosni put* sestara iz kolijevke Družbe, iz Maribora u Sinj. Zahvaljujmo Bogu za nadahnuti poziv braće franjevaca i za odlučno prihvatanje sestara da dođu u Gospin grad; zahvaljujmo za stogodišnju povijest prebogatu primljenim i učinjenim dobrom, povijest obilježenu trenucima kušnji i poteškoća, povijest koju su tkale brojne sestre svojim predanjem i služenjem, žrtvom i samoprijegorom, radošću i nadom.

Iznimno vrijedan doprinos ovoj obljetnici je knjiga s. Marije Petre Vučemilo, s prigodnim recitalom s. Judite Čovo, koja će svakom čitatelju približiti stoljeće života i djelovanja zajednice *pod okriljem Znamenja velikoga*. Najsrdačnije čestitam na ovom pomno priređenom djelu!

I u ovoj prigodi čujmo poticajne riječi Ivana Pavla II. upućene posvećenim osobama: *Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari. (...) Budite uvijek spremni, vjerni Kristu, Crkvi, svojoj Ustanovi i čovjeku našega vremena.* (VC, 110).

Sve vas srdačno pozdravljam, a na poseban način zahvalu i čestitke upućujem sestrama koje su Božjom providnošću svoje redovničko poslanje živjele, kao i vama koje ga danas živite u Sinju!

s. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica

POZDRAVNI GOVOR NA MISI ZAHVALE

Draga braćo i sestre!

Svu ljepotu Božjeg nauma i plodove zasijanog sjemenja moguće je vidjeti tek kad vrijeme razotkrije zastor nad prijeđenim putovima i otkrije čudesnost zajedničkog putovanja Boga i čovjeka.

Slaveći stogodišnjicu života i djelovanja Školskih sestara franjevaka u Sinju s dužnim poštovanjem i zahvalnošću prisjećamo se dugog niza sestara i puta kojim ih je Gospodin vodio i doveo od Maribora preko Splita do Sinja.

Prisjetimo se ukratko početka djelovanja sestara i slijeda otvaranja podružnica. Sestre su 1920. godine na poziv fra Ante Cikojevića, tadašnjeg provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, preuzele vođenje domaćinstva u Franjevačkom sjemeništu u Sinju. Marljivo i požrtvovno radile su u toj odgojnoj ustanovi. Gorljivo služenje oplemenjivale su toplinom, ljubavlju i nesebičnom brigom pa su onima kojima su poslane, kako su oni svjedočili, bile ne samo sestre nego i majke.

Požrtvovan rad sestara u Franjevačkom sjemeništu zacijelo je pripomogao da nakon sedam godina dobro sjeme uzraste i u obližnjem Čitluku. Vodeći zahtjevno Franjevačko gospodarstvo, živjele su skromno i jednostavno, privređujući za sebe i brojnu fratarsku zajednicu u Sinju. Velika želja za

poučavanjem i odgojem, što je prvotna karizma Družbe, ostvarila se otvaranjem pučke škole na Čitluku koja je djelovala deset godina, što je bio veliki društveni iskorak za ono vrijeme i mjesto. Radeći svesrdno za dobro bližnjih te svednevice dijeleći s njima dobro i podnoseći oskudice, ostavile su dubok trag u svijesti tamošnjega puka.

Uslijed ratnih neprilika Drugog svjetskog rata sestre su, nažalost, zajedno s fratrima morale napustiti te ustanove.

U Franjevačkom samostanu sestre djeluju od 1938. godine. Najprije preuzimaju vođenje samostanske kuhinje a potom i druge djelatnosti. Kasnije preuzimaju sakristansku službu u Svetištu Gospe Sinjske, potom katehetsku i orguljašku službu.

Od godine 1966. sestre imaju i vlastitu kuću u Sinju odakle djeluju u školama i okolnim župama.

Čvrsta ukorijenjenost u Krista i revnost u službi drugima učinili su da, unatoč nemalim poteškoćama, sestre nastave svoje djelovanje u Sinju sve do naših dana. Ono što je sestrama osiguralo opstanak, vjera je u Gospodina koji svoje nikad ne napušta. Dobro su razumjele od koga im dolazi snaga za život kad su, kako je zapisano, *vapile za euharistijom kao uvjetom opstanka*. Uzdajući se u Majčin zagovor, kojoj su se danomice svesrdno utjecale, uspjevale su iz svake nevolje izići ojačane vjerom. Skromnošću i čestitošću, karizmu Družbe ostvarivale su na najuvjerljiviji način: primjerom života. Svojom tihom prisutnošću, učiteljice su vjere i života mnogima koji pred lik Čudotvorne Gospe Sinjske donose svoje molbe, zahvale, vapaje i odluke.

Veliki je broj sestara koje su služeći, pod okriljem Majke od milosti, u srcu cetinskoga kraja ostavile dubok trag. Mnogo je toga što možemo naučiti

JUBILEJ STOLJETNOG ŽIVOTA I DJELOVANJA U SINJU

promatrajući život sestara koje su nam prethodile: hrabrost utiranja novih putova, ustrajno služenje i u vremenu protivnih vjetrova. Danas osjećamo zahvalnost i ponos za tu predanu baštinu, ali i odgovornost autentičnog življenja evanđeoskih vrijednosti.

Među nama su danas i sestre iz drugih provincija naše Družbe: Mariborske, Mostarske i Bosansko-hrvatske, kao i sestre drugih redovničkih zajednica. I članovi gradskih vlasti, kulturnih ustanova, suradnici i prijatelji naše zajednice, s nama i s vama, dragi vjernici Župe Čudotvorne Gospe Sinjske, dijele radost ovog našeg Jubileja.

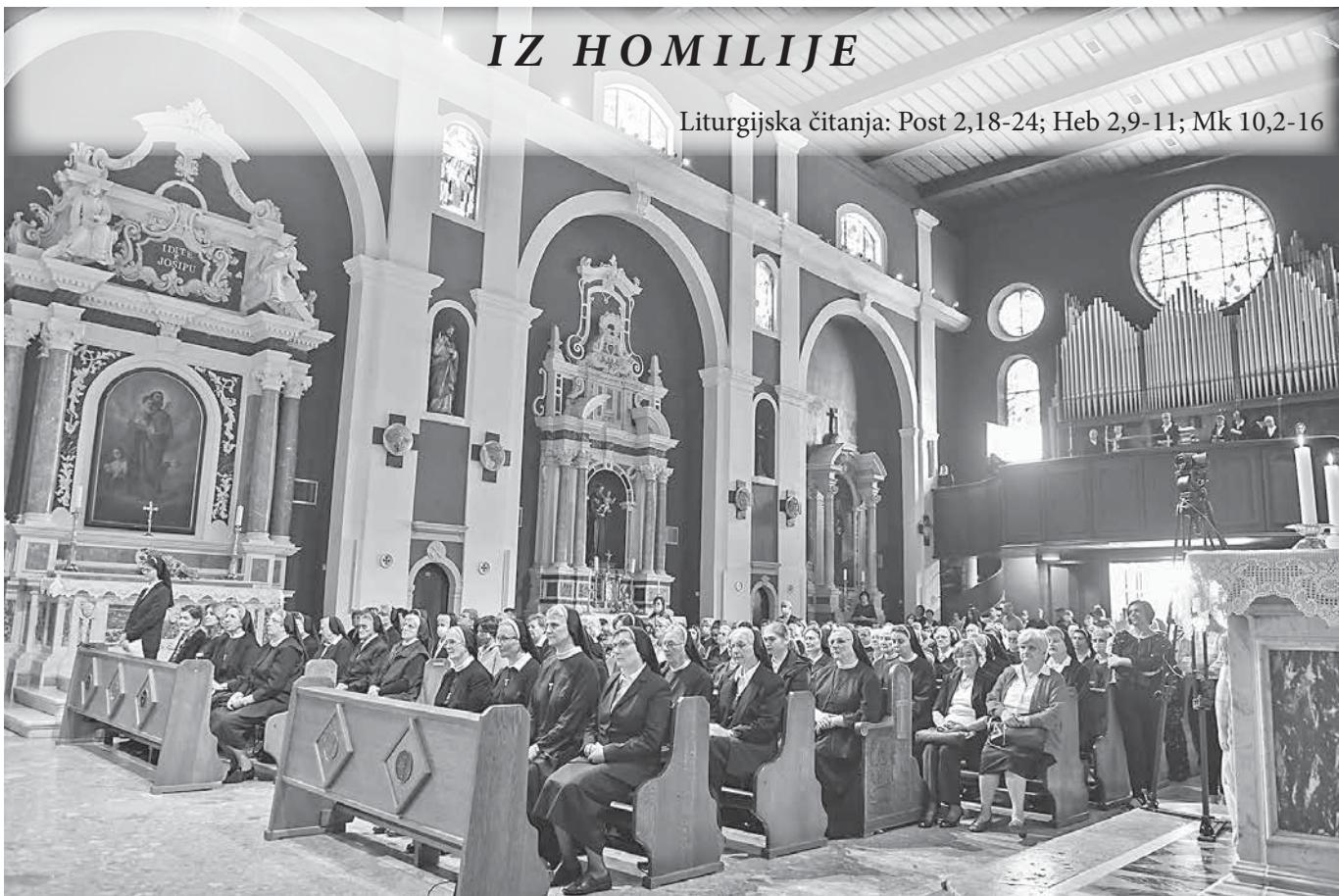
Ovdje, pred likom Čudotvorne Gospe Sinjske molimo njezin zagovor kako bismo i mi, po Franjinom primjeru, u jednostavnosti života mogli biti jasan znak Božje prisutnosti i ljubavi onima kojima smo poslane.

Najuzvišenijom molitvom - euharistijom - zajedno s provincijalom fra Markom i braćom svećenicima, zahvalimo Bogu za stoljeće života i plodnog djelovanja Školskih sestara franjevaka u Sinju.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

IZ HOMILIJE

Liturgijska čitanja: Post 2,18-24; Heb 2,9-11; Mk 10,2-16

Draga braćo i sestre u Kristu, sve vas, sabrane ovdje u ovom svetom prostoru, u ovoj nam dragoj crkvi, pod okriljem majčinskog zagovora i pogleda Isusove Majke, koju častimo pod imenom Čudotvorna Gospa Sinjska, srdačno pozdravljam, sa iskrenom željom da ovaj susret s Kristom provživimo i doživimo s iskrenom vjerom, da nam

poput svetoga Pavla apostola, ništa važno nije osim *spoznanja Isusa Krista* (Fil 3,8).

Kristovu Crkvu, bolje reći Katoličku Crkvu promatram i jasnije doživljavam kroz jednu, istinu, nesavršenu sliku. Crkvu, naime, uspoređujem sa stablom, koje ima svoj korijen, deblo, na kojem su, izravno ili neizravno, pričvršćene brojne grane

na kojima su opet manje grančice, sve do listova koji su na krajevima tih najmanjih grančica. Čudesan je to sklad u različitosti. Poput svega što vidimo u, od Boga stvorenoj, prirodi. Da bi stablo moglo donijeti rod potreban mu je korijen iz kojega kroz deblo pa onda kroz grane, ogranke, grančice sve do listova struji i uzdiže se potrebna vлага, a djelovanjem sunčeve svjetlosti stablo živi i mi se divimo njegovoj ljepoti.

Tako i Crkva ima svoj korijen, deblo, grane i ogranke, listove. Krist je izvorište i polazište njezina djelovanja. Snaga njegove milosti struji kroz grane i grančice, sve do zadnjeg lista. Ovo sam vam iznio kako bih približio istinu da je svijet u svojoj cjelini i u svakoj pojedinosti različit. Tako je i u Crkvi. Ona je božansko-ljudska stvarnost koja preko ljudi izvršava svoje poslanje, svatko u svom staležu, pozivu i poslanju, poput onih različitih i neophodnih dijelova jednoga stabla.

Biblijski tekst iz Knjige Postanka govori nam da je Bog odlučio da u svijetu najsavršenija zajednica bude ljudski par – muž i žena sjedinjeni u braku. Iz teksta je razvidno da je Adam postao sretan tek onda, kada mu je Bog stvorio *pomoć*, tj. ženu, koju je isti Adam prepoznao kao *kost svoje kosti i meso mesa svojega* (usp. Post 2,23). Bog je htio da žena bude jednaka muškarcu i da njih dvoje, zapravo postanu *jedno tijelo* (Post 2, 24a).

Na ovaj izvještaj o stvaranju čovjeka, muškarca i žene, napisan je odlomak iz evanđelja po Marku u kojem Isus na jasan i nedvosmislen način kaže kako čovjek ne može rastaviti ono što je Bog združio.

Poruka današnje Božje riječi usredotočena je na jednu stvarnost ljudskog života, danas osobito aktualnu temu braka, obitelji i još konkretnije progovara o nerazrješivosti braka. Današnje društvo pokušava obezvrijediti brak. Ima

ih koji se rugaju Crkvi koja brani dostojanstvo braka, a brani ga i štiti na temelju Isusovih riječi. Poruka današnjeg evanđelja upućena je svima onima koji su sklopili brak, koji imaju svoje obitelji, od kojih se očekuje da štite i brane svoju obitelj, da ustraju u bračnom zajedništvu.

U okviru govora o slici Crkve i staležima u njoj veliku važnost ima redovnički stalež koji nije moguće uspoređivati sa sakramentom braka, ali im je zajedničko to što je svakom na svoj način korijen Isus Krist. On očekuje da grančice i listovi, tako različiti, skladno djeluju na tom stablu – Crkvi kako bi ona mogla izvršiti svoje poslanje u svakom vremenu. I u bračnom staležu kao i u redovničkom očekuje se vjernost. Zajednička poruka je ustrajati na Isusovu putu bez obzira je li riječ o bračnom staležu, redovničkom ili pak svećeničkom pozivu. Isus je u središtu svih i temelj je svima.

Kao što vidite danas je na ovoj župnoj misi prisutan veći broj redovnica, ponajvećma franjevaka. Okupile su se kako bi na ovoj svetoj misi zahvalile Bogu za sva dobročinstva koja je udijelio njihovoj zajednici, po sestrama koje su djelovale ovdje u Sinju kroz proteklih stotinu godina. Sve nas je okupila 100. obljetnice dolaska Školskih sestara franjevaka Krista Kralja ovdje u Sinj. Stoga ovom prigodom s radošću pozdravljam sve prisutne

JUBILEJ STOLJETNOG ŽIVOTA I DJELOVANJA U SINJU

Školske sestre franjevke Krista Kralja, članice Provincije Presvetog Srca Isusova sa sjedištem u Splitu na Lovretu, na čelu s njihovom provincijalkom sestrom Andreom Nazlić, koja me je prije mjesec dana ili koji dan više, zamolila da predvodim ovo euharistijsko slavlje u prigodi obljetnice.

Rado sam prihvatio molbu i drago mi je da mogu biti dionik ove proslave, da možemo zajedno s njima zahvaliti Bogu za sve dano i darovano kroz proteklih 100 godina, uz preporuku i molitvu da Božja ruka prati i svednevice blagoslovljje njihov život, njihovo nastojanje življenja franjevačke karizme za dobro njihove Provincije, za dobro onih koji su primili, primaju i u budućnosti će primati dobrotu iz njihovih ruku, kao i na dobro cijele Crkve.

Ja osobno i svi moji kolege koji smo prošli kroz sjemenište krajem 70-ih i početkom 80-ih godina prošlog stoljeća – uh, kako zvuči: prošlog stoljeća, kako je to brzo prošlo! - svjedoci smo njihova rada, požrtvovnosti, predanosti u vršenju služba koje su im u to vrijeme povjerene.

Kroz minulo stoljeće sestre su svojim samozatajnim i najčešće od očiju svijeta skrivenim životom i radom pridonosile duhovnom boljitu grada Sinja i puka cetinskoga kraja, kako stoji u knjizi koja je tiskana u prigodi spomenute obljetnice, a sinoć je predstavljena. Bile su i to još uvijek jesu svjedokinja i pronositeljice ljestvica i smisla redovničkog života, primjer vjere u Boga i predanosti izvršavanju svakodnevnih obveza i službi, što su, siguran sam, kroz molitvu doživljavale i shvaćale kao dio svoga poslanja u okviru svoga rada za kraljevstvo Božje na ovoj zemlji.

Ovaj je jubilej vrijedan svake pažnje. Stoga, od srca čestitam 100. obljetnicu vaše prisutnosti, vašeg djelovanja ovdje u Sinju. Čestitku upućujem ponajprije provincijalki s. Andrei Nazlić, a onda preko nje svim članicama vaše Provincije Srca Isusova.

Veoma sretno i smisleno izabran naslov knjige *Stoljeće života pod okriljem Znamenja velikoga – Školske sestre franjevke u Sinju*, nedvojbeno upućuje da se život i rad sestara odvijao pod okriljem ovoga Svetišta, pod majčinskim zagovorom Gospe Sinjske. Ta povezanost nije prestala do danas.

Poštovana sestre, vaše djelovanje u okviru cijele vaše Provincije, pa onda i sestara ovdje u Sinju kroz proteklih sto godina, utemeljeno je na ljubavi, ljubavi kojom sveti Ivan u svojoj prvoj poslanici definira Boga i kaže: *Bog je ljubav*. To je sveobuhvatna istina o Bogu koju nam je objavio Isus Krist. Ova se istina očitovala u Isusu Kristu na poseban i, po ljudskoj logici, neobičan način – darivanjem života za nas kako bismo u Njemu imali život u izobilju (usp. Iv 10,10). Samo što to izobilje nije zemaljske, materijalne naravi, nego je usmjereno na potpuno i nepodijeljeno pripadanje Bogu. To je poziv svih kršćana, a napose redovnica i redovnika koje Crkva treba.

Vjerujemo u Boga i Njegovu providnost koja od nas traži da djelujemo da budemo Isusova produžena ruka u ovome svijetu. Traži od nas vjernost u životnim kušnjama poput Isusove koji je pokazao i potvrdio smrću na križu. Slijedeći Krista slijedit ćemo puteve Božje providnosti i doživjeti radost vjernih svjedoka i suradnika Božje ljubavi koja ne postiđuje.

Bez obzira kojem staležu pripadamo cijenimo dar vjernosti, potrudimo se da postignemo što veću radost u ustrajnosti. Nemojmo zaboraviti da nijedan korak, nijedna odluka, djelić nekog našeg plana kojeg stvaramo nije neovisan o providnosti svemogućega Boga. Stoga, braćo i sestre, vi koji ste u braku, ostanite dvostrukou vjerni: vjerni svojem bračnom drugu i učitelju, Kristu Gospodinu. Vi pak koji niste u braku, ostanite vjerni Kristu i njegovim zapovijedima.

Vi sestre, ostanite vjerne Zaručniku Kristu i radujte se svakom danu svoje ustrajnosti u življenju *sposobnosti Isusa Krista*, kako nam je pokazao i poučio nas sveti apostol Pavao.

I još ću samo dodati svevremensku i neprolaznu Kristovu riječ: *Tko ustraje do konca taj će se spasiti!* Amen.

Fra Marko Mrše,
provincijal Franjevačke provincije
Presvetoga Otkupitelja

Molitva vjernika

Ispunjeni zahvalnošću za sve ono čime nas je Bog na našem putu obdario, uputimo mu svoje molitve zajedno govoreći:

Po Marijinu majčinskom zagovoru, usliši nas Gospodine!

Za Crkvu: da ustrajno naviještajući tvoju riječ spasenja vjerno odražava tvoje milosrdno lice svakom čovjeku, molimo te.

Za pastire tvoga naroda: obnovi ih i prosvijetli svojim Duhom kako bi sigurnom rukom vodili povjerenog im stado, molimo te.

Za našu redovničku zajednicu: svrati svoj pogled na nas i obnovi svoj Savez s nama kako bismo znale prepoznati i vršiti twoju volju i u ovom vremenu, molimo te.

Za naš narod: da u ovom nestalnom svijetu zna odabirati istinske vrijednosti i tako ostati uvijek vjeran Tebi, molimo te.

Za sve naše dobročinitelje: da im u svojoj ljubavi uzvratiš za svako dobro djelo, molimo te.

Za nova duhovna zvanja: u srca onih koje pozivaš ulij Gospodine odvažnost i želju za potpunim predanjem Tebi, molimo te.

Za sve one koji su još daleko od Tebe: otkrij im ljepotu svoje divne ljubavi, molimo te.

Za naše pokojne sestre i dobročinitelje: učini ih dionicima nebeske gozbe i daj da od svojih napora otpočinu u Tvome vječnom miru, molimo te.

Dobri Oče, dobrostivo primi sve naše molitve, po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

JEKA IZ AFRIKE

Posjet znanstvenom centru Lwiro

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla organizirali smo izlet za učenike našeg centra za dopunsko osnovno školovanje te obuku krojenja i šivanja Cinyabuguma. Odredište puta bio je znanstveni centar Lwiro u blizini Bukavua. Sto učenika u pratinji sedam nastavnika i nas dviju sestara nije krilo svoju radost, tako da je autobusima sve vrijeme odjekivala pjesma. Nakon dvosatnog putovanja pet autobusa stiglo je na cilj.

U centru Lwiro posjetili smo biblioteku, koja je po svom nastanku druga u Africi, zatim laboratorij s prepariranim životinjama i kosturima. Premda nam je voditelj objasnio značenje i važnost ovog laboratoriјa, na učenike su poseban dojam ostavile žive zmije. Čimpanze koje su zbog ugroženosti vrste zaštićene u ovom centru, nismo mogli vidjeti jer je u vrijeme pandemije koronavirusa zabranjena posjeta tom dijelu zbog njihove osjetljivosti na viruse.

Nakon razgledavanja centra imali smo piknik. Blagovali smo što smo ponijeli. U Bukavu smo se vratili u popodnevnim satima.

Za veliki broj učenika izlet je bio osobit događaj jer im je to bila prva prigoda izlaska izvan Bukavua. Tako su mogli upoznati okolicu i prvi put putovati uz obalu jezera Kivu, te vidjeti koliko je veliko. Njihova želja za znanjem i znatiželja došle su na svoje jer su imali brojna pitanja o prirodi i okolini.

Bogu hvala, putovanje je dobro prošlo i svi smo se sretno vratili kućama. Iskustvo zajedničkog izleta, mogućnost upoznavanja kraja te posjet znanstvenom centru silno je obradovalo djecu i obogatilo njihove spoznaje. Ostat će im u lijepom sjećanju. Još je važniji njihov osjećaj da su vrednovani jer se upravo za njih organizira nešto kao za učenike *velikih škola* u našem gradu. Bili su puni ponosa.

Stoga hvala našoj zajednici što nam je omogućila organizirati ovaj izlet za naše učenike.

s. Clémentine Munyerenkana

Iskustvo duhovnih vježbi

U ljepoti i tišini našeg samostana u Luhwini, od 28. lipnja navečer do 2. srpnja na podne, mi tri postulantkinje i osam kandidatkinja, imale smo milost sudjelovati na duhovnim vježbama razmatrajući temu *Zajedništvo navješteno od Isusa Krista i redovnički život*. Voditelj je bio župnik iz Nyantendea fra Crispin Balolage, OFM.

Tijekom ovih pet dana shvatile smo koliko je jedinstvo same osobe, njezino unutarnje jedinstvo važno u posvećenom životu. Ono nam pomaže izbjegći osobnu rastresenost, ali i rastresenost u skupini. Voditelj nas je potaknuo na osluškivanje samih sebe kako bismo bile sposobne slušati druge, jer upravo je slušanje jedan od osnovnih

elemenata izgradnje zajedništva u skupini, obitelji, društvu.

Fra Crispin nam je objasnio kako za izgradnju zajedništva trebamo izbjegavati povlačenje u izolaciju koja je u biti kočnica izgradnji zdravog zajedništva. Pozvao nas je na preispitivanje motivacije za redovnički život, ukazujući da smo kao redovnice pozvane biti drugačije od svijeta. Pozvane smo svojim načinom života i apostolatom svjedočiti Isusovo Evandelje. Stoga nije nevažno kakav nam je zajednički život. Je li naše zajedništvo obilježeno samo fizičkom blizinom, ili pak postoji bliskost srca i duha, što se očituje u dobrom međusobnom razumijevanju.

U velikosvećeničkoj molitvi (usp. Iv 17) Isus moli za jedinstvo svojih učenika, a time i nas poziva na izgradnju našeg

jedinstva. Kako ono nije lišeno problema svećenik nam je skrenuo pozornost i na zapreke u izgradnji zajedništva. Ukoliko želimo graditi jedinstvo potrebno je izbjegavati ljutnju koja dugo traje, jer rađa „teške“ riječi. Valja se kloniti zloće, oma-lovažavanja sebe, oholosti te nepoštivanja Božijih zapovijedi.

Naša tema usmjerila nas je i na poslušnost. Jedan od redovničkih zavjeta koji ćemo i mi položiti o odjelotvoriti ga kao poslušnost Bogu preko poslušnosti našim odgovornima i osobnoj savjesti.

Zahvalne smo dragom Bogu što smo imale mogućnost slijediti duhovne vježbe koje su nam puno pomogle u duhovnom rastu i rasuđivanju.

Victorine Nzigire Balibuno, *postulantkinja*

Početak postulature

Naša je velika radost započela onog dana kada smo dobile pozitvan odgovor na molbu za ulazak u postulaturu. Mi sve, nas sedam, primljene smo u postulaturu!

Dana 8. kolovoza sestre iz zajednice Nguba došle su po nas u Muhungu, gdje smo provele dvije godine kandidature, i dopratile nas u našu novu zajednicu, kuću odgoja u Ngubi. Ganuo nas je srdačan dočekom koji su nam upriličile sestre, novakinje i postulantkinje. Ples i pjesma odjekivali su sestrinskim dvorištem, a neizreciva sreća u nama.

Dan prije početka postulature, 10. kolovoza, s. Samuela nas je pripremila za ulazak približivši nam značenje Franjinoga znaka *Tau*, kojega i same imamo primiti. Za njega je to bio znak trajnog obraćenja i odricanja od samog sebe. Budući je početak postulature bio na blagdan sv. Klare, s. Samuela nam je također predstavila život te svete žene naglasivši njezine kreposti: jednostavnost, poniznost, milosrđe, hrabrost.

Na blagdan sv. Klare, 11. kolovoza, cijelo dopodne posvetile smo čitanju kratkog životopisa sv. Klare, osobnoj molitvi, razmatranju riječi Božje. Sve to ispunilo nas je radošću i ohrabrilno u želji da po primjeru sv. Franje i sv. Klare slijedimo Isusa. Zaista, bile smo zadovoljne i ispunjene duhovnom pripremom.

Ulazak u postulaturu bio je upriličen tijekom molitve Srednjega časa. S. Françoise Balibuno, povjerenica sestara u Misiji, predstavila nam je značenje vremena postulature i važnost značka *Tau*. Zatim smo jedna po jedna pristupile kako bi nas „obukla“, obilježila tim znakom.

Posebno nam je drago što je naš ulazak u postulaturu bio na sam blagdan sv. Klare koja je silno ljubila Krista.

Istog dana tijekom molitve Večernje naše „starije“ postulantkinje započele su godinu novicijata. Nakon molitve izmjenjivale su se pjesma i ples. Slavlje ulaska u postulaturu i novicijat nastavilo se i za sestrinskim stolom. Iskreno smo zahvalne Gospodinu za blagodati koje čini u našim životima.

Dugo vremena željele smo postati postulantkinje, i evo, došao je i taj dan. Stoga, zahvalu i hvalu upućujemo najprije Bogu koji nam je udijelio ovu milost a zatim našim sestrama koje su lijepo pripremile i osmislike ovaj dan. Posebno smo zahvalne s. Samuely koja se pobrinula da imamo sve potrebno za naš boravak. Ona će nas i dalje pratiti svojim poukama, savjetima kako bi nam pomogla otkrivati volju Božju u našem životu. Dug je put pred nama...

Chanceline Bulangalire, *postulantkinja*

Ulazak u novicijat

Blagdan sv. Klare, 11. kolovoza, za sve nas u Bukavu, a posebno za nas tri novakinje, bio je prepun milosti. Tijekom molitve Večernje za nas je započelo odgojno razdoblje novicijata.

Ovom svečanom danu prethodila je dvodnevna duhovna priprema koja nam je bila vrlo korisna. Prvog dana, fra Gervais Biringanine nam je predstavio važnost vremena novicijata. Posebno je produbio i aktualizirao evanđelje o bogatom mladiću iz Markova evanđelja. Nakon izlaganja imale smo mogućnost pristupiti sakramentu isповijedi. Drugi dan smo bile u duhovnom centru Amani i posvetile se osobnoj molitvi. Kako bi naša molitva bila plodonosnija s. Samuelu nam je predložila razmatranje o bogatom mladiću, zapravo o vlastitom životu, zadržavajući se na glagolima: *idi*, što imaš *prodaj* i *daj* siromasima, a onda *dođi i slijedi me*. Isto tako nas je uputila na razmatranje riječi molbe iz Obrednika za ulazak u novicijat.

Tijekom molitve Večernje povjerenica s. Françoise Balibuno predstavila nam je ciljeve i zahtjevnost novicijata a kao znak

pripadnosti našoj redovničkoj obitelji dala nam je znak Družbe. Povjerila nas je našoj odgajateljici s. Samuely.

Bile smo presretne. Dan je bio dobro pripremljen i odvijao se u molitvenom ozračju. Našu radost smo podijelile sa svim sestrama u Ngubi i sestrama koje su došle iz drugih naših zajednica. Isto tako s novim postulantkinjama koje su istog dana započele vrijeme postulature. Bogatstvo i radost franjevačke obitelji živjele smo i preko prisutnosti s. Chantal iz Družbe Pokornika sv. Franje iz Ruande. Ona zbog studija boravi u našoj zajednici u Ngubi. Navečer smo ugostili mladomisnika fra Cosmu, koji je sutradan, u našoj kapeli slavio misu.

Naša radost je velika i ne možemo a da ne hvalimo i slavimo Boga za milosti tog dana. On nam je dao doživjeti taj dan. Neka nas i dalje prati i daje nam zdravlje i snagu da ga možemo slaviti i služiti mu.

Zahvalne smo našoj odgajateljici s. Samuely koja nas je lijepo pripremila. Unatoč brojnim obavezama, ona se srcem i dušom daje za naš odgoj, za naš ljudski i duhovni rast. Neka je prati Božji blagoslov i daje joj snagu

da mu i dalje služi. Dakako, zahvalne smo svim sestrama naše zajednici jer su sudjelovale u pripremi našeg dana, omogućile su nam i vrijeme za molitvu - jednostavno sve potrebno za duhovnu i tjelesnu okrjeđu.

Vrijeme odgoja je pred nama. Preporučamo se u molitve svih sestara kako bismo mogle otkrivati sve što Bog želi od nas.

s. Bernadette Nsimire, *novakinja*

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin!

Drage sestre i prijatelji, želja mi je podijeliti s vama iskustvo duhovnih vježbi koje su održane u Luhwinji od 17. do 26. kolovoza ove godine, a vodio ih je o. Diedonne Biri-bindji, isusovac. Providnošću Božjom uspio je reorganizirati svoj program i zamijeniti subrata koji je bio predviđen za voditelja, no zbog zdravstvenih problema nije bio u mogućnosti to učiniti. bila je tema duhovnih vježba.

S velikom radošću i isčekivanjem pristupila sam ovom duhovnom hodu na temu

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin, koji je ujedno bio priprava za polaganje prvih redovničkih zavjeta s. Edith i mene.

U uvodnom danu duhovnih vježba svećenik nas je pozvao da posvijestimo prisutnost duboke i prvostrukne Božje ljubavi u životu svake od nas. Uvidjeli smo koliko je Božje ljubavi, čuda i zaštite prisutno u našem životnom hodu, te da nas je obdario posebnom milošću - duhovnim pozivom. U tome nam je pomoglo razmatranje Psalma 139.

Prisutnost grijeha u životu svakog od nas te snaga Božjeg oprosta, bila je tema drugoga dana. Voditelj je istaknuo nužnost oprosta i pomirenja, ali i da je opraštanje zahtijevan proces. Iskustvo primljenog oprosta pomaže nam znati i moći oprostiti. Istinski oprostiti ne možemo bez Božje pomoći.

Slijedilo je vrijeme posvećeno razmatranju Isusova života. Razmatranjem anđelova navještenja Mariji i njezinog pohoda rođici Elizabeti produbile smo poznavanje Blažene Djevice Marije i Josipa te važnosti njihove uloge u Božjem naumu spasenja. Meditirale smo i o drugim događajima iz Isusovog života, a posebno nas se dojmila njegova muka. Voditelj nam je predložio da između svih osoba koje su bile prisutne u trenucima Isusove muke, razmatramo o Barabi koji je bio pošteđen smrti. O. Die donne nam je približio njegov lik i rekao da je Baraba svatko od nas i da je Isus umro umjesto svakoga od nas, ponijevši na sebi sve naše grijeha.

Dan posvećen razmatranju Kristova uskršnjuća i to da se Uskrslukazao samo nekim osobama, svojim prijateljima, probudilo je u meni želju da sve više uranjam u njegovu ljubav i rastem u prijateljstvu s Njime kako bih mogla biti Njegov istinski svjedok. Primjer mi je Marija Magdalena. Kad su drugi napustili grob i vratili se kućama, ona se opet vratila. Razmišljala sam o važnosti ustrajnosti u molitvi, osobito u trenucima obeshrabrenosti, kad imam osjećaj da me Isus ne čuje, kad mi se čini da je odsutan. Potrebno je ustrajati u vjernosti Isusu kako bismo mu bile što sličnije i postale Njegove vjerne suradnice u spasenju svijeta.

Tijekom duhovnih vježbi, uz već obaveznu šutnju, svećenik nam je predložio nekoliko načina molitve, što nam je pomoglo proniknuti dublje u vlastito srce. Dva puta smo imali molitveno bdijenje, od pola noći do jednog sata. Kad nam je svećenik najavio tu vježbu, prva pomisao je bila:

„Ne, nemoguće, dobar san će biti prekinut i izgubljen“. Ali zanimljivo, sve smo ustale, iako je svećenik oslobođio starije sestre. Upravo su one bile prve i najvjernije! Njihov primjer ohrabrio je i mene i druge. Tijekom prvog bdijenja, posluživši se Psalmom 50, razmatrale smo o grijehu i oprostu u svom životu. U drugom bdijenju meditirale smo sedam posljednjih Isusovih riječi na križu. Iskustvo noćnog bdijenja raspirilo je našu ljubav prema Isusu kojeg tražimo i u svom životu otkrivamo.

Treći dan duhovnih vježbi svećenik je predložio duhovni razgovor s jednom od sestara u skupini. Taj dijalog bio je prilika izreći se i pojasniti međusobna nerazumijevanja.

Za svako misno slavlje, uz propisane nakane, svećenik je dao mogućnost da svaka može napisati i vlastite nakane. Tako smo u naše molitve uključivale i druge, a on je prije mise pročitao sve naše nakane i uključio ih u misno slavlje.

Dva puta dnevno, na podne i navečer, imale smo ispit savjesti, odnosno osvrt na sve proživljeno u tom danu. Ova praksa nam je puno pomogla da budemo svjesne sebe, svojih misli i osjećaja.

Zadnji dan imali smo vrednovanje duhovnih vježbi. Razmijenile smo svoja iskustva vjere, osobnih otkrića, borbi i dobivenih milosti. Slušajući iskustva drugih sestara i njihove susrete s Isusom, u meni se ojačala svijest o nesebičnoj Isusovoj ljubavi prema svakoj od nas, te ljubavi sestara prema Isusu. Sve to nas hrabri na našem putu.

Za završno misno slavlje svaka je od nas napisala *pismo Bogu* u kojem smo mu prikazale svoje iskustvo, želje i planove donesene na duhovnim vježbama. Svećenik je naša pisma, odnosno naše želje i planove, uključio u euharistijsku žrtvu. Kako bismo ojačale naše sestrinstvo predložio je da napišemo pismo kolegici iz duhovnog

razgovora, navodeći ono lijepo i dobro što kod nje zapažamo.

Imala sam milost da je tijekom duhovnih vježbi bio moj rođendan. Bila je to lijepa prigoda da Bogu zahvalim za dar života, za moje roditelje i prijatelje i za sve one koji su me poučavali i surađivali s Božjom milošću kako bih mogla doći do duhovnih vježba i pripreme za polaganje prvih redovničkih zavjeta. Svećenik mi je dao poseban blagoslov koji je okrijepio moje srce i ojačao ljubav za Krista i Njemu posvećeni život.

Posljednjeg dana duhovnih vježbi sestre su obnovile redovničke zavjete, pročitavši zajedno obrazac zavjetovanja. S nama je na duhovnim vježbama bila i jedna Mala sestra služavka Blažene Djevice Marije iz susjednog mjesta Burhinyi, što je pridonijelo iskustvu crkvenosti. I ona je obnovila svoje zavjete, izrekavši svoj obrazac zavjetovanja.

Jedan dan smo imali misu za pokojnu s. Claru Agano Kahambu te smo također pohodili njezin grob, prvi grob u Misiji i to u prvoj postaji u Luhwinji. Pomolili smo se na njezinom grobu u nadi da nas ona zagovara kod Gospodina.

Iskrena hvala sestrama za izvrsnu organizaciju duhovnih vježba u duhovnom i materijalnom vidu. Sestre u Luhwinji su nas velikodušna srca primile i brinule se da imamo sve potrebno. Hvala zajednici i Božjoj providnosti na izboru voditelja koji nas je obogatio svojom jednostavnosću i pobožnošću. Neka milost duhovnih vježbi prati svaku od nas a na poseban način neka ojača s. Edith i mene u pripremi za naš veliki dan posvećenja Bogu.

s. Bernardine Ntamungo, *novakinja*

DA Božjoj volji

U ozračju slavlja početnog odgoja imale smo i mi sestre s privremenim zavjetima svoj dan, dan obnove zavjeta.

Pripravu za obnovu zavjeta, koja je važna za našu formaciju, predvodio je p. José Minaku, DI, a tema je bila *Poziv na svetost – jedno ti nedostaje, idi, prodaj sve i slijedi me*. Voditelj je stavio naglasak na Isusov razgovor s mladićem (Mk 10,17-27), blaženstva (Mt 5,1-12) i evanđeoske savjete.

Hvalimo Gospodina koji nas pozva da ga slijedimo u našoj Družbi i zahvaljujemo mu za sva dobročinstva. Evo, on čini da idemo još jedan korak naprijed kroz obnovu privremenih zavjeta. Tako su s. Clare i s. Gisèle obnovile zavjete 8. kolovoza u Ngubi tijekom euharistiskog slavlja koje je predslavio p. Vincent, isusovac. U svojoj propovijedi istaknuo je da je Krist kruh koji silazi s neba i tko ga jede, živjet će. Pozvao nas je da budemo zrnje koje se zajedno melje i postaje isti kruh. Kako bi postale taj kruh, potrebno je biti vjeran zavjetima i zajedno izgrađivati zajednicu.

Zanos želje za predanjem nastavio se i 10. kolovoza, kada su na spomandan mučeništva sv. Lovre zavjete obnovile s. Pascasie, s. Anny, s. Antoinette, s. Marie Noële, s. Françoise Ciragane i s. Theresita u Ngubi tijekom mise koju je slavio p. Yves Gipalanga, isusovac. Važno je ostati vjerne Bogu, biti poput djece, učiti se prepustiti njegovu vodstvu i vodstvu zajednice, naglasio je p. Yves u propovijedi.

Nitko ne može sam postići cilj. Potrebna nam je pomoć i molitva kako bismo bile sudionice nagrade na koju nas poziva Gospodin, a primamo je u Kristu Isusu, kako kaže apostol Pavao u poslanici Filipljanima. U dane obnove zavjeta, naša je radost bila velika jer smo opet mogle reći DA volji Božjoj, koji nas ne prestaje voditi i prosvjetljivati.

Uz dar poziva i zahvalu Bogu osjećamo i zahvalnost prema sestrama na sestrinskoj brizi oko našeg odgoja, koji je neophodan kako bismo mogle rasti u svim vidovima života. Eto stoga se, povjeravamo Bogu, sestrinskim molitvama i pomoći.

s. Pascasie Nsimire Bigabwa

Rane svetog Franje i prvi zavjeti

Hvaljen budi, Gospodine moj, stoput, milijun puta... za ovaj dan, za ovaj život, za poziv redovnički i franjevački! Jest, do-stojan si svake hvale i slave!

Naša zajednica u Misiji, Provincija, Družba postala je bogatija za dvije mlade sestre koje su na blagdan Rana sv. oca Franje, 17. rujna, položile svoje prve zavjete. Skromno, jednostavno i lijepo.

Misa je započela u 10.30 sati u isusovačkom kolegiju Alfajiri u Bukavu-Ngubi gdje smo u procesiji do kapele dopratile s. Bernardine Ntamungo i Edith Rhumukuze. Pred vratima Božjeg hrama njih njihove roditelje i cijelu redovničku zajednicu blagoslovio je generalni vikar nadbiskupije, koji je

potom u pratinji više svećenika predslavio svečano euharistijsko slavlje.

Pjevalo je naš sestrinski zbor. Netko je rekao kako je lijepo vidjeti da nisi sam, da ima onih koji su u hodu ispred tebe i onih koji te slijede. Naše su dvije novozavjetovane sestre sretne jer im na putu prethodi još jedanaest sestara s privremenim i sedamnaest s doživotnim zavjetima. One im pokazuju put, a slijede ih tri novakinje i sedam postulantkinja.

Poslije mise ugostile smo sudionike u našoj zajednici u Bukavu-Ngubi.

s. Mirabilis Višić

Dan radosti i predanja u Božju volju

Na blagdan Rana svetog Franje u kapeli isusovačkog kolegija Alfajiri dvije su sestre položile prve redovničke zavjete. Euharistijsko slavlje pjevanjem su uzveličale sestre, novakinje, postulantkinje i kandidatkinje a predvoditelj misnog slavlja bio je generalni biskupijski vikar o. Floribert Bashimbe, uz koncelebraciju šesnaest svećenika. Slijede zapisi sestara koje s nama dijele svoju radost redovničkog predanja Bogu.

Ovo je dan što ga stvori za nas Gospodin, dan radosti i veselja

Dan redovničkog zavjetovanja bitno obilježava povijest moga života a riječi psalmiste (usp. Ps 118,24) najbolje izriču moj doživljaj Božje velike milosti koju nisam mogla ni zamisliti.

Radost zbog potpunog predanja Gospodinu ispunjava me i dan prije obreda, ali tada mi se činila kao u magli, kao san. Svest da me Isus pozvao i privukao k sebi, ne zbog mojih zasluga, već iz čiste svoje milosti i milosrđa, ispunjava me posebnim ushitom, do suza. Želim ga slijediti i predati mu se. Vjerujem da Isus djeluje s nama i po nama, što znači da nisam više samo ja - oboružana njegovom milošću postajem „jače ljudsko biće“. Snaga Isuseve prisutnosti ispunjava me željom biti instrument u njegovoj ruci.

U radosti, ljubavi i svijesti da je moja ljubav zapravo odgovor Onomu koji me je prvi ljubio, izgovorila sam obrazac zavjetovanja s mirom u srcu, svjesna svake izgovorene riječi, bez straha, jer znam kome sam dala svoje povjerenje. A kad sam dobila redovnički veo, moje srce i sve moje biće bili su ispunjeni silnom radošću kao da sam dobila krila. Osjećala sam se kao da bih mogla poletjeti. Ohrabrla me i prisutnost roditelja, sestara, prijatelja i poznanika.

Naše „kume“, svjedokinje našeg redovničkog posvećenja bile su s. Romana i s. Emilienne.

Zbog svega ne mogu ne zahvaljivati Bogu koji me stvorio, ljubio, izabrao i pozvao. Zahvalna sam i svima koji su mi pomogli izreći „Da“: mojoj obitelji, redovničkoj zajednici, onima koji su me duhovno pratili i odgajali, posebno odgojiteljici koja mi je pomogla rasti primjerom života i riječju koja odgaja.

Sve su sestre dale sve od sebe, srcem i dušom, kako bi naše slavlje bilo svečano u kapeli i za zajedničkim stolom, popraćeno pjesmom i plesom.

s. Bernardine Ntamungo

Moja hrana je vršiti volju onog koji me posla i dovršiti djelo njegovo

Od prevelike radosti koja mi ispunjava srce, nemam prikladne riječi kojima bih mogla iskazati osjećaje zahvalnosti Bogu za dar duhovnog zvanja kojim me blagoslovio i za dan polaganja prvih redovničkih zavjeta na blagdan Rana sv. Frane, što mi je posebno značajno. Sestre su nam iskazale povjerenje kad su nas prihvatile i omogućile nam biti članicama Zajednice, a u sve četiri zajednice dale su sve od sebe u pripremi našega slavlja.

Predvoditelj misnog slavlja u propovijedi nas je potaknuo na ono što je bit našeg života i pozvao da slijedimo Krista, upirući stalno svoj pogled prema njegovu križu. Život nam daje mnoga iskušenja i poteškoće, ali važno je ustrajati do kraja. Mi smo tijekom euharistije slobodno, čvrstom voljom i vjerom izrekle potpuno predanje Bogu, svjesne da je potrebno svaki dan obnavljati posvećenje Bogu, čuvajući svjetlo Duha kojim obasjava naš život.

Ljubav sestara, roditelja, obitelji i prijatelja okruživala nas je i nosila. Svečanost, koliko god bila jednostavna, bila je odlično pripremljena. Svi su uzvanici našli mjesto za našim stolom.

Osjećam prisutnosti Duha Svetoga i veliku radost što mu se posvećujem. Njemu dajem svu svoju ljubav, cijeli svoj život i služiti mu služeći braći i sestrama, posebno najsiromašnijima našega društva. Želja mi je hraniti svoje posvećenje svakodnevnim razmatranjem Svetog Pisma i svjedočiti radost života po Evanđelju, kako bi se i drugi mogli obratiti i otkriti milost naše kršćanske vjere (usp. Iv 4,34).

Znam da je put dugačak i da na njemu ne cvjetaju samo ruže, nego da ima i trnja. Stoga se predajem u Gospodinove ruke, s povjerenjem u njegovu snagu, u Presveto Srce Isusovo i svetu providnost koja ne napušta nikoga tko joj se povjeri, a sestrama se preporučujem u molitve, svjesna svoje slabosti.

s. Edith Rhumukuze

Sjećanje na novicijat

Godina je našega novicijata bila uspješna jer smo ostvarile očekivanja te odgojne etape. Bilo je to i vrijeme *iskušenja* koje nas je pripremalo za redovnički život. Imale smo dovoljno vremena za molitvu. Ona nam je najviše pomogla ispunjeno živjeti darovano vrijeme te rasti u ljubavi prema Isusu. Mi smo se novakinje dale voditi i prosvjetljivati Duhom Svetim, osluškujуći ga u srcu. Isto tako, dale smo se voditi poukama i savjetima naše odgajateljice koja se svesrdno trudila pripremiti nas za redovnički život.

Tijekom novicijata slijedile smo program i teme vezane za redovnički život a posebno dojmile su nas se pouke u zajednici. Upoznavanjem života svetog Franje i svete Klare razmatrale smo i nastojale usvojiti bitna obilježja franjevaštva kao što su poniznost, malenost, siromaštvo, pomirenje,

mirotvorstvo, molitva, trajno obraćenje i zajednički život. Pouke o životu u sestrinskoj zajednici upućivale su nas na važnost brige i skrbi jedne za drugu, na međusobnu pomoć, strpljenje, ljubav, razmjenu životnih iskustava, suradnju i sestrinski dijalog.

Izlaganja o posvećenom životu pomogla su nam dublje pronicati bit Bogu posvećenog života po evanđeoskim savjetima. Ponirale smo u dubinu svakog zavjeta, trudeći se razumjeti njegovo značenje i zahtjevnost u redovničkom životu.

Svjesne smo da je molitva temelj naše ustrajnosti te nam je svakodnevna osobna molitva, razmatranje Božje riječi i klanjanje pred Presvetim bilo *utvrda spasa*.

Redovite mjesečne duhovne obnove pomogle su nam rasti u sabranosti, u vrednovanju i preispitivanju našeg hoda: Gdje sam, što tražim u svom životu, što činim

za ostvarenje svog poziva? Osluškivale smo svoje srce i preispitivale osjećaje.

Promišljajući karizmu Družbe svaka je od nas tražila i pronalazila sebe u njoj. Obogaćene i taknute njenim sadržajem, upoznavale smo Pravilo i život braće i sestara trećeg samostanskog reda sv. Franje te Konstitucije Družbe. Nastojale smo to ugrađivati i integrirati u vlastiti život.

Uz pouke u zajednici slijedile smo program u Internovicijskoj školi zajedno s novakinjama drugih redovničkih zajednica.

Predavači su bili svećenici i redovnice. Uz poučavanja u predmetima iz humanog, vjerskog i redovničkog života, imale smo i brojne seminare o temama vezanim za posvećeni život, što nas je dodatno obogatilo. Želja nam je sve naučeno znati svjedočiti vlastitim životom, svijetom pronositi Evanđelje, jer smo polaganjem redovničkih zavjeta još više dužne biti nositeljice Božje riječi.

Zahvalne smo našoj Zajednici za dobru i bogatu organizaciju našega redovničkog odgoja u dragoj nam novicijskoj godini.

s. Edith Rhumukuze

Hodočašće u Gospino svetište

Dana 26. rujna nas sedam postulantkinja, tri novakinje, tri sestre juniorke i s. Samuela Šimunović, hodočastile smo u Gospino svetište Lukananda. Tu se nalazi grob o. Josepha Vanderhaeghe, prvog misionara, koji je pripadao zajednici Bijelih otaca - Misionara Afrike. Oni su 1906. godine donijeli Evanđelje u naš kraj.

Naše je hodočašće započelo večer prije polaska, kada nam je s. Samuela objasnila značenje hodočašća za život vjernika. Predložila je nakanu našeg molitvenog hoda - živjeti svoj redovnički poziv po primjeru prvih misionara. Zatim smo svaka izvukle svoju ulogu u svrhu dobre organizacije. Tako je jedna postulantkinja bila predstojnica, četiri su bile zadužene za animiranje liturgije i molitve tijekom hoda, jedna je bila ekonoma, odgovorna za novac koji smo dobile za put te dvije za sastavljanje izvještaja.

Rano ujutro oko 5.30 sati, iz Bukavu-Ngube smo autom otišle do naše zajednice u Nyantendeu. Tek što smo pobožno izmolile Jutarnju, stigle smo u dvorište. Tu su nam se pri-družile dvije sestre juniorke koje je s. Samuela uvela u hodočašće. Izvukle smo posebne nakane našeg hoda prema vrlinama prvog misionara: ljubav prema Evanđelju, potpuno povjerenje u Boga, hrabrost odlaska u nepoznato, spremnost na žrtvu, strpljenje, poštivanje svakog čovjeka... hod je počeo u 6.45 sati, a liturgičarke su animirale molitvu za sretan put.

Tijekom hoda molile smo krunicu i pjevale Gospine pjesme, dok su se molitvene nakane izmjenjivale jedna za drugom.

Našem hodočašćenu su se pridružile tri djevojke koje su išle u susjednu župu na pastoralni sastanak. Bilo nam je ugodno zajedno hoditi i moliti. Susretale smo brojne ljude različitih reakcija. Neki su nas hrabri, neki se divili, a bilo je i onih koji nisu krili čuđenje što idemo pješice.

Nakon četiri sata hoda, u 10.50 sati stigle smo u Svetište gdje je već bila pristigla molitvena zajednica *Mlade kršćanske obitelji*, autobusima iz Bukavua. Duhovnik Svetišta o. Jean Paul upravo je držao pouku jednoj skupini vjernika. Poslije predaha nas je zamolio da animiramo pjevanje tijekom misnog slavlja. U malo vremena uspjele smo sve organizirati. Euharistija je počela u 12 sati. Prisutni su bili zadviljeni našim skladnim pjevanjem pitajući se kada smo se uspjele pripremiti. Doista smo slavili i hvalili Gospodina! Bilo je jednostavno i svečano.

Poslije misnog slavlja zadržale smo se kod groba prvog misionara o. Josepha. Svaka od nas je molila po nakani koju smo izvukle na početku našeg hoda. Neke od nas su imale i posebne molitvene nakane koje su položile u košaru namijenjenu za nakane hodočasnika.

Slijedilo je kratko vrijeme za odmora i piknik. Trebalо je bar donekle odmoriti umorne noge, i svjesne duljine puta, krenuti ponovno. Usprkos umoru, ohrabrene milošću Božjom, Svetište smo napustile u 15 sati s radosnom pjesmom hvale Bogu. Pjesma nas je nosila kao na krilima. Djeca su izlazila iz svojih dvorišta i jednim bi se dijelom puta pridružila našem hodu i pjesmi. Neki su nam ljudi pokazali drugi put povratka kako bismo izbjegle brojne automobile, no ni taj nije bio lagan. Kad se počela spuštati noć, osjećale smo nelagodu prolaska kroz nepoznat kraj. Ususret nam je stigla jedna mama koja nas je ohrabrilala. Pjevala je s nama pjesme koje smo naučile u osnovnoj školi, što nam je dalo snagu da nastavimo hod, te smo radosno poskakivale. Poticala nas je da hodimo što brže, jer noć se spuštala. Brižno je gledala da najumornije ne ostanu na kraju nego na početku naše male kolone.

Nakon više od četiri sata hoda, u 19.20 sati, stigle smo u našu zajednicu u Nyantende gdje su ostale dvije naše suputnice, a mi smo ostale autom krenule prema našoj zajednici u Bukavu-Ngubi. Stigle smo za 40 minuta, pjevajući pjesme hvale i zahvale. Sestre su nas dočekale radosne zbog sretnog povratka.

Zahvalne smo dragom Bogu koji nas je pratio u hodu, što nam je dao vrijeme bez kiše i jakog sunca. Hvala mu za sve milosti koje smo dobiti ovim hodočašćem! Hvala što je nadahnuo s. Samuelu da organizira hodočašće i tako nas uputi da poput prvih misionara rastemo u žrtvi i odricanju. A ići pješice u Lukandu i vratiti se, nije lako! Neka je Gospodin i dalje vodi i nadahnjuje. Ne možemo zaboraviti ni o. Jean Paula, duhovnika Svetišta koji nas je lijepo dočekao i duhovno okrijepio euharistijskim slavljem. Pratio ga i krijepio Božji blagoslov da može dočekivati i hrabriti sve hodočasnike Svetišta. Hvala svakoj od nas za hrabrost, dobру volju i ustrajnost u hodu. Gospodin nam je dao snagu! Dao nam je zdravlje i milost posjetiti Svetište. Ostanimo uvijek zahvalne za Božju prisutnost u našim životima.

Neka Božji blagoslov prati sve, i neka naše hodočašće bude jedan znak i ohrabrenje za druge, da poput Abrahama znamo izići iz svog kraja i otići u nepoznato kako bismo ojačali u vjeri.

s. Sylvine Busime Kulimushi i s. Bernadette Nsimire Rubenga

NAŠI POKOJNICI

S. M. Elizabeta Župić

*Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista,
Otac milosrđa i Bog svake utjehe! (2 Kor 1,3)*

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 25. rujna 2021. u Splitu, u 87. godini života i 66 godina redovništva blago je u Gospodinu usnula naša sestra Elizabeta Župić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u utorak 28. rujna u 14 sati u Splitu na groblju Lovrinac. Sveta misa zadušnica slavila se nakon sprovoda u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

U subotu 25. rujna u jutarnjim satima, neposredno nakon susreta s Gospodinom po sakramantu bolesničkog pomazanja, naša s. Elizabeta Župić preselila se u vječnost.

S. Elizabeta je rođena na Radošiću kraj Sinja 7. srpnja 1935. godine od oca Pavla i majke Pave rođena Radović. Imala je dva brata i dvije sestre, te je rasla u tradicionalnoj i skladnoj kršćanskoj obitelji. Otac je radio teške poslove u rudniku, a majka se brinula za djecu, imali su za ono vrijeme dobre uvjete života. Prije dolaska u samostan Nedjeljka je završila pučku školu. U obitelji je živjela i teta koja je bila franjevačka trećoretkinja, a pomagala je u Franjevačkom samostanu te je bila povezana s našim sestrama u Sinju i na Čitluku. Nedjeljki je teta bila uzor ponašanja, te je s njom često odlazila u crkvu Čudotvorne Gospe Sinjske. Razmišljala je o svom posvećenju Gospodinu u redovničkom životu, ali o tome nije govorila. Svoju konačnu odluku o odlasku u samostan donosi nakon povratka s Lovreta gdje je bila na oblaženju s. Branimire Čarić, svoje prve rodice.

Neposredno nakon toga 17. rujna 1952. godine dolazi u Split na Lovret i započinje kandidaturu. U postulaturu je primljena 7. ožujka 1955. godine. Iste godine na blagdan sv. Franje,

4. listopada, započinje kanonsku godinu novicijata i dobiva ime s. Elizabeta. Prve zavjete polaže u Splitu 5. listopada 1956., a doživotne na isti datum 1961. godine.

Već na početku redovničkog života redovničke poglavarice su primjetile njezinu urednost i spremnost za šivanje te joj je odmah povjeren posao uređivanja rublja i šivanja, što je radila gotovo cijelog života. Nakon prvih zavjeta (1956.) poslana je u Franjevački samostan u Makarsku i tu dvije godine brine za pranje, peglanje i krpanje rublja za brojnu redovničku zajednicu. Potom osam godina (1958.-1966.) u Samostanu franjevaca trećoredaca Sv. Mihovila u Zadru uz posao u praonici, uređuje i crkvu. Zatim po tri godine u Splitu na Lovretu (1966.-1969.) i u sestrinskoj kući u Imotskom (1969.-1971.) šiva jorgane. Ta djelatnost je u sestrinskim kućama u to vrijeme bila jedna od mogućih djelatnosti od kojih su se sestre uzdržavale. Ponovno je dvije godine (1971.-1973.) provela u Franjevačkom samostanu u Makarskoj i uređivala rublje. Iz Makarske je premještena u našu kuću u Dubrovniku, Od Sigurate, gdje joj je uz domaćinske poslove u sestrinskoj kući, povjерeno i čuvanje jedne starice u gradu (1973.-1975.). Nakon dvije godine, 1975. dolazi u Split u provincijalnu kuću, gdje ostaje sve do prelaska u vječnost. Na Lovretu je dugi niz godina radila u šivaonici jorgana. S. Elizabeta je jedna od posljednjih sestara koja je radila u toj djelatnosti. Kada je šivaonica zatvorena s. Elizabeta se osjećala da može još raditi i učiniti nešto dobra. Kad su sestre preuzele vodstvo Doma za starije i nemoćne osobe na Lovretu 1994. godine, s. Elizabeti je povjerena volonterska služba u Domu, gdje je puna dva desetljeća dragovoljno, bez ikakve naknade šivala, krpala i označavala rublje korisnicima. To je činila rado i vrlo precizno, na zadovoljstvo djelatnika i korisnika Doma. Kako su se korisnici sve češće izmjenjivali u Domu, posla je bilo više, a njezine fizičke snage su slabile, te je s. Elizabeta 2015. prestala s radom u Domu. Ali nije prestala zanimati se za korisnike Doma i s radošću ih susretati ispred Doma.

Rado se zanimala i za rodbinu sestara, a nadasve za sve članove svoje bliže i dalje obitelji iako je rijetko odlazila doma. Uvijek je brižno pratila sve što se događa u obitelji i u širem zavičaju te je sve uključivala u svoje molitve.

S. Elizabeta je bila bez velikih zahtjeva. Nikada se nije potužila da joj što nedostaje. Pa ni u vrijeme bolesti. Zadnju godinu života je sve više poboljevala. Prikrivala je bolest kako druge ne bi opterećivala i trudila se, sve dok bolest nije znatno uznapredovala, doći u kapele na zajedničku molitvu i za zajednički stol.

Više je puta posljednjih mjeseci podvrgnuta operativnim zahvatima u splitskoj bolnici. Nije se suprotstavljala liječenju, ali je svaki put pred odlazak u bolnicu govorila: molite da me se Gospodin sjeti i pozove k sebi. Bila je do kraja svjesna sebe, svojih ljudskih slabosti te se znala ispričati ako bi koga uvrijedila. Osobito zadnjih godina bila je sa svakom sestrom ljubaznija i zahvalna za svaku učinjenu uslugu.

Draga s. Elizabeta, tvoja čežnja za susretom s Gospodinom se ostvarila. Vjerujemo da gledajući lice Božje već uživaš blaženu vječnost.

Počivaj u miru Božjem!

s. Andrea Nazlić

Sestre naše Družbe

- S. M. Georgine Hroma**, živjela 86 godina, u Družbi 68 godina
preminula 27. srpnja 2021., Palos
- S. M. Dorotea Centurión Gómez**, živjela 98 godina, u Družbi 71 godinu
preminula 29. srpnja 2021., Asunción, Paragvaj
- S. M. Roza Jozić**, živjela 77 godina, u Družbi 58 godina
preminula 3. kolovoza 2021., Zagreb
- S. M. Trpimira Rošić**, živjela 79 godina, u Družbi 58 godina
preminula 7. kolovoza 2021., Kloštar Ivanić
- s. M. Vitalija Marti**, živjela 93 godine, u Družbi 68 godina
preminula 8. kolovoza 2021., Brezje
- S. M. Jelenka Puljić**, živjela 66 godina, u Družbi 48 godina
preminula 9. kolovoza 2021., Mostar
- S. M. Kata Čelan**, živjela 68 godina, u Družbi 49 godina
preminula 15. kolovoza 2021., Mostar
- S. M. Helena Karalić**, živjela 82 godine, u Družbi 60 godina
preminula 26. kolovoza 2021., Gornja Tramošnica
- S. M. Elizabeta Župić**, živjela 86 godina, u Družbi 66 godina
preminula 25. rujna 2021., Split

Rodbina sestara

Petar Čovo, brat s. Vinke, preminuo 8. kolovoza 2021.

Matija Katavić, sestra s. Konzulate Glibotić, preminula 28. kolovoza 2021.

Matija Čotić, sestra s. Katarine Čotić, preminula 30. kolovoza 2021.

Zahvale

Drage sestre!

Hvala vam na molitvama i izrazima sućuti koje ste mi uputile prilikom prijelaza u vječnost mog dragog brata Petra. I nadalje ga preporučam u vaše molitve,

zahvalna s. Vinka Čovo

Drage sestre!

*Ja sam uskrsnuće i život:
tko u mene vjeruje, ako i umre živjet će (Iv 11,25).*

Moja sestra Matija otišla je u bolji svijet i život s Bogom. Vjera nas tješi, premda je uvijek taško prihvatići rastanak od naših najdražih. Neka joj Gospodin bude nagrada za sve dobro koje je nesebično činila svima.

Prihvaćajući u vjeri njezin prerani odlazak, u ime svoje obitelji zahvaljujem svakoj od vas, drage sestre, za molitve, izraze sućuti i za ispraćaj naše drage sestre Matije. Vjerujući u uskrsnuće i život u Gospodinu te moleći za pokoj njezine duše, preporučujem je i u vaše molitve.

Vaša s. Katarina Čotić s obitelji

PRILOZI

Pismo splitskih nadbiskupa u povodu Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba

...Unatoč svemu ne zaboravimo naše djedove i bake kao i sve starije osobe, iskažimo im blizinu i poštovanje. Snažno i emotivno svjedočanstvo o djedovima i bakama daju nam Isusovi djed i baka, sveti Joakim i sveta Ana. Svojom pobožnošću, mudrošću, strpljivošću i pouzdanjem u Božju providnost, tiho nam progovaraju o važnosti naših djedova i baka. Djed i baka bogatstvo su obitelji i društva...

Draga braćo svećenici,
draga braćo i sestre Kristovi vjernici!

Papa Franjo u sklopu obilježavanja pet godina postsinodalne pobudnice o obitelji *Amoris laetitia – Radost ljubavi*, ustanovio je *Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba* koji će se ubuduće slaviti u četvrtu nedjelju mjeseca srpnja, datumski blizu spomendana sv. Joakima i Ane roditelja Blažene Djevice Marije. Tako ćemo u nedjelju, 25. srpnja ove godine, prvi put na našim liturgijskim slavlјima obilježiti taj dan. Naši djedovi i bake kao i sve starije osobe nose u sebi veliko blago životnog iskustva i duhovna vjernička svjedočanstva kako su živjeli istinske vrednote, svjedočili svoju kršćansku vjeru i za nju često trpjeli. Starija pokoljenja prošla su kroz teška vremena ratnih stradanja i poratnih kušnji u doba komunizma i očuvale su vjeru i molitvu u srcu obiteljskog života.

Ovo dragocjeno iskustvo, sjećanja, mudrost i snove starijih treba sačuvati i prenijeti ga našim mladima da im pomogne kako bi, u današnjem svijetu punom raznih novih iskušenja i moralnih zastranjenja, ostali vjerni Bogu, Crkvi, svojoj obitelji i Hrvatskoj domovini. Naši djedovi i bake žrtvovali su se za nas i svoje živote ugradili da bi nama danas život bio ljepši i bolji. Za tu ljubav i požrtvovnost uzvratimo im ljubavlju, poštovanjem i zahvalnošću.

Među djedovima i bakama ima, nažalost, i onih koji su ostavljeni, zaboravljeni, osamljeni ili bolesni te zbog toga puno trpe. Takođe otuđenju doprinosi i današnji užurban i stresan način života sa svojom do sada neviđenom mobilnošću i skućenim stambenim mogućnostima u gradovima. Usto sve zahtjevnije obveze na radnom mjestu, kao i najnovija pandemija *koronavirusa* koja nalaže socijalnu distancu, još je više rastrgala obiteljske veze i udaljila mlađe od starijih. Unatoč svemu ne zaboravimo naše djedove i bake kao i sve starije osobe, iskažimo im blizinu i poštovanje. Snažno i emotivno svjedočanstvo o djedovima i bakama daju nam Isusovi djed i baka, sveti Joakim i sveta Ana. Svojom pobožnošću, mudrošću, strpljivošću i pouzdanjem u Božju providnost, tiho nam progovaraju o važnosti naših djedova i baka. Djed i baka bogatstvo su obitelji i društva. Ovo bogatstvo izvrsno su vrednovali i

osvijetlili naši mladih u zborniku literarnih i likovnih radova, koje je organizirao i priredio 2019. godine Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije: *Na koljenima djeda i bake*.

Draga braćo i sestre! Poštovani djedovi i bake i osobe starije životne dobi! Na sve vas zazivamo blagoslov po zagovoru svete Ane i svetog Joakima, koje je nebeski Otac nagradio tolikom milošću, da budu roditelji Blaženoj Djevici Mariji te djed i baka utjelovljenoj Božjoj Riječi – Isusu Kristu – Spasitelju svijeta! Neka nam njihov zagovor pomogne da s naklonošću i poštovanjem gledamo i pratimo osobe starije životne dobi, a njihov primjer ohrabri nas da u kušnjama i poteškoćama ne gubimo svoje pouzdanje u nebeskoga Oca.

Neki elementi za misno slavlje:

- U nedjeljnoj propovijedi osvrnuti se na geslo ovogodišnjeg Svjetskoga dana djedova, baka i starijih osoba: „Ja sam s vama u sve dane“ (Mt 28,20).
- U molitvi vjernika dodati jedan ili više zaziva za djedove, bake i starije osobe.
- Na kraju misnog slavlja izmoliti Molitvu za djedove i bake pape Benedikta XVI. – Posjetiti starije u župnoj zajednici.

Kako je objavio Tiskovni ured Svetе Stolice toga dana – uz uobičajene uvjete – mogu dobiti potpuni oprost svi vjernici koji posvete vrijeme za osobni ili virtualni posjet svojoj starijoj braći i sestrama u potrebi.

Vaša braća nadbiskupi

 Marin Barišić
splitsko-makarski nadbiskup metropolit

 Dražen Kutleša
splitsko-makarski nadbiskup koadjutor

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Natanaela Radinović
s. Diana Dolić
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

